

ŽUPANIJSKI PROGRAM ZA MLADE

KOPRIVNIČKO- KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

OD 2015. DO 2018. GODINE

**KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKI SAVJET MLADIH
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE**

SADRŽAJ:

- 5** Uvod
- 7** Sve o Županijskom programu za mlade
Koprivničko-križevačke županije od 2015. do 2018. godine
- 12** Županijski savjet mladih Koprivničko-križevačke županije
- 14** Mladi u Koprivničko-križevačkoj županiji
- 16** Normativni okvir
- 18** 1. Obrazovanje, profesionalno osposobljavanje i usavršavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja
- 25** 2. Zapošljavanje i poduzetništvo
- 31** 3. Socijalna zaštita i uključivanje
- 36** 4. Zdravlje i zdravstvena zaštita
- 46** 5. Aktivno sudjelovanje mladih u društvu
- 57** 6. Kultura i mladi
- 64** 7. Mladi u europskom i globalnom okruženju
- 69** 8. Volonterske aktivnosti
- 75** Organizacije od značaja za mlade
- 81** Literatura

Na temelju članka 13. stavka 1. alineje 4. Zakona o savjetima mladih („Narodne novine“ broj 41/14.), Nacionalnog programa za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine, KLASA: 233-01/13-02/1, URBROJ: 519-03-1-3/4-14-151 i članka 37. Statuta Koprivničko-križevačke županije („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 7/13. i 14/13.) Županijska skupština Koprivničko-križevačke županije na 14. sjednici održanoj 5. svibnja 2015. donijela je

ŽUPANIJSKI PROGRAM ZA MLADE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE od 2015. do 2018. godine

UVOD

U Republici Hrvatskoj mladima se smatraju osobe u dobi od 15 do 30 godina, a njihovo socijalno osnaživanje i zaštita, jedno je od osnovnih ustavnih načela, čija se provedba osigurava provedbom različitih propisa, nacionalnih dokumenata, radom savjetodavnih tijela, osiguravanjem finansijske potpore organizacijama civilnog društva usmjerenih mladima te međunarodnom suradnjom.

Svi temeljni dokumenti za rad sa mladima determiniraju potrebu da se mladima pomogne na svim razinama, kroz otvoreni dijalog i njihovo uključivanje u život lokalne zajednice, ali i stvaranjem uvjeta za njihovo obrazovanje, prekvalifikaciju, cijeloživotno učenje te svakako poticanjem i stvaranjem uvjeta za samozapošljavanje i zapošljavanje mladih.

Razvijanjem kvalitetnog sustava potpore aktivnostima mladih, promicanjem suradnje, komunikacije i integracije, mladi će steći samopoštovanje, samopouzdanost na javnoj i međunarodnoj sceni.

Korištenje novih tehnologija, nužna je vještina kojom mladi moraju raspolagati, ne samo zbog posla, već je i neizostavni dio socijalizacije mladih u svijetu. Drugim riječima, od mlade se generacije zahtijeva vrhunska informatička pismenost, što dodatno doprinosi njihovoj boljoj informiranosti i aktivnjem uključivanju u društveni život. Tržišna konkurentnost mladih u velikoj mjeri ovisi o njihovoj informatičkoj osposobljenosti, njihovim znanjima te o spremnosti društva, lokalne zajednice i obrazovnog sustava da im omoguće stjecanje tih vještina i prilagodbu novim trendovima.

Osviješteni mladi, kroz edukacije i informativne radionice mogu stjecati znanja o cijeloživotnom obrazovanju, važnosti održivog razvoja, mogućnostima mobilnosti mladih te aktivno sudjelovati u razmjeni znanja, iskustava i mogućnostima suradnje na međunarodnoj razini.

Mladi ljudi čeznu za stabilnošću. Uvažavajući mlade kao skupinu od osobite važnosti za razvoj društva, ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje mladih ključ je za budućnost.

Mladima se mora omogućiti aktivno sudjelovanje u svim procesima društva, kako u suradnji s jedinicama područne (regionalne) samouprave, tako i putem jedinica lokalne samouprave, nadalje suradnjom s nadležnim županijskim institucijama, ustanovama, udrugama mladih i za mlade, odnosno međusobnim djelovanjem u zajedničkom procesu na dobrobit svih u zajednici.

SVE O ŽUPANIJSKOM PROGRAMU ZA MLADE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE OD 2015. DO 2018. GODINE

Županijski program za mlade Koprivničko-križevačke županije od 2015. do 2018. godine (u dalnjem tekstu: Županijski program za mlade) proizlazi iz Nacionalnog programa za mlade od 2014. do 2017. godine i Zakona o savjetima mladih („Narodne novine“, broj 41/14.), koji su korišteni kao smjernice pri određivanju prioritetnih područja, aktivnosti i ciljeva za unapređenje položaja mladih na području Koprivničko-križevačke županije (u dalnjem tekstu: Županija).

Županijski savjet mladih Koprivničko-križevačke županije (u dalnjem tekstu: Savjet) u suradnji s upravnim tijelima Koprivničko-križevačke županije, Euroatlantskim klubom Hrvatske i Udrugom Glas mladih Križevci proveo je istraživanje o potrebama mladih na području Županije, a kako bi se što bolje prepoznale i razumjele potrebe mladih.

Ciljevi istraživanja bili su:

- ispitati informiranost mladih o sadržajima i aktivnostima za mlade koje su im dostupne na lokalnoj razini i njihovoj uključenosti u aktivnosti,
- ispitati potrebe za novim sadržajima i aktivnostima, koji nisu organizirani na lokalnoj razini,
- ispitati stavove mladih o volonterskom radu i njihovoj uključenosti u volonterski rad,
- ispitati informiranost i mišljenje mladih o mogućnostima mobilnosti i provođenja projekata financiranih iz EU fondova,
- ispitati interes mladih za uključivanje u društvene procese i donošenje odluka.

Istraživanje je provedeno putem anketnog upitnika, na 342 mlade osobe u dobi od 14 do 29 godina, od čega 318 osoba trenutno živi u Županiji, dok 24 ispitanika trenutno ima privremeno prebivalište izvan Županije; što prema statističkim podacima Županije za 2011. godinu čini 1,5% populacije mlađih u Županiji.

Iako su žene podzastupljene u ispitnom uzorku, smatramo ovaj omjer relativno povoljnim. Što se tiče dobne strukture ispitanika/ca, može se vidjeti kako unutar uzorka dominira najmlađa dobna skupina (14–18 godina). Službeni podaci ukazuju na relativno ravnomjernu raspodjelu populacije mlađih u Županiji na sve tri skupine.

Razlozi nadzastupljenosti najmlađe dobne skupine (14–18) leže u činjenici što su se obrazovne institucije, srednje škole, pokazale kao iznimno pouzdani partneri u prikupljanju podataka. Unatoč značajnim naporima da se dođe do većeg broja ispitanika iz viših dobnih skupina putem suradnje s organizacijama civilnog društva te visokoškolskim institucijama ispostavilo se kako je do ispitanika u dobi 19 – 29 bitno teže doći.

Međutim, smatramo kako u identificiranju uzroka nastale situacije leži i najjači argument zbog kojeg ovakav uzorak daje vrlo indikativne rezultate. Naime, kao što je rečeno, većinu ispitanih u dobi od 14 do 18 godina tvore učenice/i. Samim time oni najviše borave na području Županije te su najbolje upoznati sa situacijom i aktualnim problemima. Više dobne skupine bitno su mobilnije prvenstveno zbog zadovoljenja obrazovnih i profesionalnih potreba.

Činjenica je da velik broj studenata i studentica iz Županije studira izvan nje (prvenstveno u Zagrebu), a da istovremeno zbog teške ekonomskе situacije velik broj ljudi, posebno mlađih u dobi od 19-29 godina, nakon završene srednje škole traži posao u drugim dijelovima Hrvatske ili u inozemstvu. Stoga, vjerujemo kako je profesionalna i obrazovna mobilnost mlađih pripadnika viših dobnih skupina razlog teškog pronalaska tih ispitanica/ispitanika. Slijedeći tu logiku, mlađi koji su još uvijek u statusu učenika/učenice te oni koji su nezaposleni, jesu dio populacije mlađih koji najviše boravi na području Županije te zadovoljenje njihovih potreba predstavlja prioritet.

Većina ispitanika/ca ima završenu osnovnu ili srednju školu. S obzirom na "mladost" ispitnog uzorka, radi se o relativno visokom udjelu pa se posebno zanimljivim čini potražiti odgovore na pitanja u području povezanosti obrazovanja i potreba tržišta rada.

Pomoću provedenog istraživanja pokušalo se utvrditi načine na koje je moguće postići što veće sudjelovanje mladih ljudi u društvu i kako doprinijeti rješavanju potreba mladih u kontekstu njihova razvoja.

Zadatak Županijskog programa za mlade je pružiti potporu aktivnom sudjelovanju mladih u društvenom životu na području Županije.

Sudjelovanje mladih u društvenom životu, prijeka je potreba, jer će se na taj način participiranjem i ravnopravnim sudjelovanjem, izgraditi učinkovitiji dijalog između generacija kako bi zajednički mogli rješavati aktualne probleme, ali i izazove koje ih očekuju u budućnosti.

Potrebno je uključiti mlade u zajednici u sve procese odlučivanja i donošenja odluka, kako bi se poslušale i iskoristile njihove svježe ideje, a sve to kako bi se motivirali da postanu aktivni i odgovorni građani.

Kako bi rad Savjeta bio što kvalitetniji potrebno je dobiti povratne informacije od mladih o njihovom stajalištu o stanju u društvenoj zajednici.

Mladi nisu dovoljno educirani, informirani o područjima koja ih se izravno tiču i koja su sastavni dio njihova života.

Mladi smatraju kako su uzroci njihove pasivnosti nedostatak potrebnih informacija koje su značajne za mogućnost raznih uključivanja, sudjelovanja u projektima i programima o obrazovanju, kulturi, zdravstvenim uslugama i općenito potrebama mladih.

Na pitanje „Što bi trebalo učiniti da se problemi mladih u lokalnoj zajednici počnu djelotvornije rješavati?“, ispitanici su dali slijedeće odgovore:

- Veća uključenost mladih u društveno-politički život (31,9%),
- Sudjelovanje mladih u procesu odlučivanja (36%),
- Osigurati kvalitetno obrazovanje sukladno zahtjevima tržišta (27,5%),
- Osigurati pomoć pri traženju posla (22,5%),
- Izraditi strategiju za podizanje kvalitete života mladih (16,4%).

Mladi u Županiji nisu bitno drugačiji niti od svojih vršnjaka u drugim dijelovima Hrvatske, ali niti ni od onih koji žive u državama članicama Europske unije. Vidljivo je kako u brojnim područjima života trendovi mladih u Županiji prate trendove mladih na europskoj razini. Ono što možemo izdvojiti kao specifičnost mladih Županiji jest njihova velika okupiranost i zabrinutost svojom budućnošću.

Mladi u Županiji pokazuju visok stupanj socijalne osjetljivosti. Nažalost, ta osjetljivost još nije u punoj mjeri zaživjela kroz široki volonterski angažman na razini lokalne zajednice, premda veliki broj mladih tvrdi kako su, pod pretpostavkom da su im pruženi adekvatni uvjeti, spremni volonterski angažirati na rješavanju problema u svojim lokalnim zajednicama.

Mladi iz Županije svoje slobodno vrijeme većinom provode u privatnoj sferi, u društvu prijatelja, gledajući televiziju, boraveći na internetu i slušajući glazbu. U području slobodnog vremena najviše im smeta nedostatak mesta na kojima bi mogli raditi stvari koje ih veseli, a velik broj mladih se zbog nedostatka novca i vremena nije u mogućnosti baviti hobijem.

Većinom se informiraju preko interneta (posebno društvenih mreža) i, u nešto manjoj mjeri, televizije, a u svojim zajednicama žele vidjeti medije za mlade koji će pokrivati širok spektar tema (slično širini interesa mladih).

Županijski program za mlade usklađen je s razvojnim strategijama na nacionalnoj i regionalnoj razini, a sve kako bi se postigla koherentnost i sinergija njihova međudjelovanja.

Samim time, cilj je ovog Županijskog programa za mlade poboljšati društveni položaj mladih u Županiji, poboljšati suradnju mladih s Županijom, jedinicama lokalne samouprave, nadležnim institucijama, ustanovama, udrugama mladih i za mlade, a sve u svrhu poboljšanja kvalitete života i unapređenje položaja mladih na području Županije.

Županijski program za mlade donosi se na četverogodišnje razdoblje, dok će se za svaku godinu donositi godišnji program rada Savjeta, koji će sadržavati konkretne aktivnosti planirane za jednogodišnje razdoblje.

Županija, Županijskim programom za mlade želi iskazati jasno i dugoročno opredjeljenje u stvaranju potrebnih uvjeta (socijalnih, obrazovnih, kulturnih, materijalnih, političkih i drugih), aktivnostima koje će poduzeti u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, udrugama mladih i za mlade, a sve za dobrobit te aktivno, potpuno i odgovorno sudjelovanje mladih u lokalnoj zajednici.

Ovaj Županijski program za mlade namijenjen je svim mladim ljudima s područja Županije koji traže svoju afirmaciju.

U ostvarivanja navedenog, Županijski program za mlade jasno definira mјere, nositelje mјera, suradnike u provedbi, preporučene aktivnosti te indikatore provedbe koji trebaju dovesti do ostvarivanja planiranih mјera.

Glavni ciljevi zbog kojih se ovaj Županijski program za mlade donosi su

postizanje veće otvorenosti prema mladima, jačanje kapaciteta Savjeta i organizacija mladih s namjerom postizanja veće samostalnosti i neovisnosti o radu te poticanje udruživanja i jačanja suradnje sa savjetima mladih na nivou Republike Hrvatske kao i sa sličnim organizacijama u inozemstvu.

ŽUPANIJSKI SAVJET MLADIH KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Savjet je osnovan Odlukom o osnivanju Županijskog savjeta mladih Koprivničko-križevačke županije, koju je Županijska skupština Koprivničko-križevačke županije (u dalnjem tekstu: Županijska skupština) donijela na 16. sjednici održanoj 4. listopada 2007. godine.

Savjet je savjetodavno tijelo Županijske skupštine koje je osnovano s ciljem aktivnog uključivanja mladih u javni život Županije. U okviru svog djelokruga, Savjet raspravlja o pitanjima značajnim za rad Savjeta kao i o pitanjima iz djelokruga rada Županijske skupštine i župana koja su od interesa za mlade te daje mišljenje Županijskoj skupštini odnosno županu, prilikom donošenja različitih akata koji su od osobitog značaja za mlade.

Savjet predlaže Županijskoj skupštini odnosno županu donošenje akata koji su značajni za unapređivanje položaja mladih, mjere za ostvarivanje i provedbu odluka i programa o skrbi za mlade te predlaže raspravu o pitanjima od značaja za mlade te način njihova rješavanja.

Savjet u svom radu koristi stručne službe Županije kako bi operacionalizirao svoju ulogu ka konkretnijem rješavanju problema mladih i ispunjavanju mjera iz Županijskog programa za mlade.

Savjet ima jedanaest članova i jedanaest zamjenika članova koji imaju prebivalište ili boravište na području Županije, a mandat im traje tri godine.

Od 2007. godine Županijska skupština birala je u četiri navrata sastav Savjeta.

Kandidate za članove Savjeta predlažu udruge, koje su sukladno svojim statutima ciljno i prema djelatnostima opredijeljene za rad s mladima i za mlade, učenička vijeća, studentski zborovi, pomladci političkih stranaka, sindikalnih ili strukovnih organizacija u Republici Hrvatskoj i neformalne

skupine mladih.

Provedenim istraživanjem dobili smo podatke kako je od 342 ispitanika njih 117 upoznato s radom Savjeta, od čega je svega 21,3% zadovoljno s radom Savjeta. Navedena činjenica poslužit će kao temelj intenziviranja aktivnosti promocija i osiguravanju veće transparentnosti te otvorenosti rada Savjeta.

Kako bi se rad Savjeta što kvalitetnije provodio, potrebno je kontinuirano raditi na prikupljanju informacija o položaju mladih u društvu. Samim time, Županijski program za mlade temelj je poboljšanja položaja mladih u društvu te garancija da će razvijati i ostvarivati konkretnе rezultate na svim područjima značajnim za mlade.

Samo zajedničkom sinergijom i međusobnim djelovanjem jedinica lokalne samouprave i Županije, u zajedničkom odnosu s mladima, može se utjecati na poboljšanje položaja mladih u društvu.

Svim jedinicama lokalne samouprave, svim udrugama, posebice udrugama mladih i za mlade, organizacijama, institucijama, ustanovama u interesu je da se pridruže mladima u provođenju Županijskog programa za mlade, kako bi se isti što kvalitetnije provodio u zajedničkoj suradnji na dobrobit svih sudionika.

MЛАДИ У КОПРИВНИЧКО-КРИЖЕВАЧКОЈ ЏУПАНИЈИ

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine (www.dzs.hr) u Koprivničko-križevačkoj županiji živjelo je 115.584 stanovnika od čega je ukupan broj mladih između 15 i 29 godina iznosio 21.339 osoba što znači da je njihov udio u stanovništvu Županije gotovo 19%.

Mladi koji nakon završenog školovanja ostaju u Županiji, uključeni su u lokalne sportske klubove, rekreacije i kulturne udruge, kroz te oblike interakcije sudjeluju u lokalnom životu zajednice. Može se slobodno reći kako je njihova interakcija ograničena uglavnom na taj klub, udrugu te kako je slab odaziv mladih na druge događaje ili oblike zajedničkog rada (primjerice radionice, sastanci i slično).

Nadalje, bitna značajka je rasprostranjenost naselja, a ionako slaba komunikacija među mladima zbog toga je još i jače izražena. Mladi iz različitih mesta se ne druže i ne djeluju zajedno.

Tablica 1: Broj mladih u Županiji prema naseljima

(Izvor: www.dsز.hr, Popis stanovništva 2011.)

Ime grada/općine	Ukupno	Starost					
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29
	115.584	5.767	5.760	6.624	6.786	7.032	7.581
Koprivnica	30.854	1.604	1.422	1.662	1.774	1.906	2.215
Križevci	21.122	1.014	1.057	1.187	1.239	1.245	1.459
Đurđevac	8.264	431	430	484	480	519	537
Drnje	1.863	97	96	102	123	102	103

ŽUPANIJSKI PROGRAM ZA MLADE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE OD 2015. DO 2018. GODINE

Đelekovec	1.533	43	48	88	88	72	78
Ferdinandovac	1.750	67	92	90	121	108	101
Gola	2.431	117	141	150	154	149	137
Gornja Rijeka	1.779	92	121	138	90	106	102
Hlebine	1.304	61	55	82	79	76	78
Kalinovac	1.597	76	80	102	88	102	92
Kalnik	1.351	57	56	82	61	96	94
Kloštar Podravski	3.306	179	205	213	204	211	205
Koprivnički Bregi	2.381	108	117	130	146	134	151
Koprivnički Ivanec	2.121	82	106	103	135	145	140
Legrad	2.241	94	81	96	95	123	115
Molve	2.189	130	131	156	144	128	109
Novigrad Podravski	2.872	142	128	182	167	181	181
Novo Virje	1.216	65	63	81	66	82	67
Peteranec	2.704	162	163	162	174	166	172
Podravske Sesvete	1.630	77	81	102	114	98	108
Rasinja	3.267	168	163	182	184	199	217
Sokolovac	3.417	154	165	192	152	191	199
Sveti Ivan Žabno	5.222	245	266	299	319	325	343
Sveti Petar Orehovec	4.583	251	231	274	297	301	303
Virje	4.587	251	262	285	292	267	275

NORMATIVNI OKVIRI

Zakon o savjetima mladih

Hrvatski sabor 21. ožujka 2014. godine usvojio je Zakon o savjetima mladih.

Zakon obvezuje sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske na osnivanje savjetodavnih tijela sastavljenih od mladih ljudi u dobi od 15 do 30 godina.

Samim Zakonom uz osnivanje uređuje se sastav, izbor članova, konstituiranje, mandat članova, djelokrug i način rada, suradnja savjeta, sredstva za rad, odnos savjeta i predstavničkog te izvršnog tijela, nadzor nad provedbom i praćenje zakona.

Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine

Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine (u dalnjem tekstu: Nacionalni program za mlade) je nacionalni strateški dokument za mlade koji je donijela Vlada Republike Hrvatske, kako bi se podigla razina informiranosti mladih i sudjelovanje mladih u kreiranju politika za mlade te njihovo aktivno sudjelovanje u zajednici.

Nacionalnim program za mlade obrađena su sljedeća područja:

- obrazovanje, profesionalno osposobljavanje i usavršavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja,
- zapošljavanje i poduzetništvo,
- socijalna zaštita i uključivanje,

- zdravlje i zdravstvena zaštita,
- aktivno sudjelovanje mladih u društvu,
- kultura i mladi,
- mladi u europskom i globalnom okruženju,
- volonterske aktivnosti.

Županijski program za mlade baziran je na područjima opisanim Nacionalnim programom za mlade te je u skladu s ovlastima i mogućnostima Županije, gradova i općina.

Županije, gradovi i općine pozvani su djelovati u partnerstvu s državom, udrugama mladih i za mlade, inicijativama i neformalnim skupinama mladih kao i drugim organizacijama civilnog društva, na ostvarenju zajedničkih ciljeva za dobrobit mladih navedenih Nacionalnim programom za mlade.

Zaključak je kako se politika prema mladima u Hrvatskoj razvija u smjeru prepoznavanja mladih kao specifične društvene grupe s ciljem njihova informiranja, socijalne uključenosti i osnaživanja.

1. OBRAZOVANJE, PROFESIONALNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE U KONTEKSTU CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Za stjecanje određenih kompetencija mладим potrebno je kvalitetno obrazovanje mладих. Stećene kompetencije potrebne su za budućnost svakog mладог čovjeka u društvu.

Obzirom da je u ovom Programu naglasak na mладим ljudima od 15 do 30 godina života, razine formalnog sustava obrazovanja koje se njih najviše dotiču, odnose se na srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje.

Škole su mладимa osnovni izvor znanja i vještina, te predstavljaju i jedan od najznačajnijih utjecaja na mlade prilikom njihovog odrastanja.

Srednjoškolsko formalno obrazovanje na području Županije provode javne srednje škole, gimnazije, pučka otvorena učilišta i druge ustanove.

Programi srednje škole u Županiji dijele se na:

1. gimnazije - koje učenicima pružaju opće obrazovanje, najčešće kao dobru podlogu znanja za daljnje školovanje na fakultetima, no nakon završene gimnazije ne stječu nikakvu kvalifikaciju,
2. srednje strukovno obrazovanje koje se dijeli na:
  - četverogodišnje škole-nakon završetka, mлади mogu tražiti posao kao gotova radna snaga, ili se mogu odlučiti, nakon polaganja državne mature, za upis na željeni fakultet,
  - trogodišnje škole-nakon završetka mлади, mogu tražiti posao u industriji, gospodarstvu i obrtništvu ili nastaviti školovanje.

Učenici koji završavaju trogodišnje strukovne škole imaju mogućnost završiti i IV. stupanj te tako stekći potrebnu kvalifikaciju ukoliko imaju daljnje želje za nastavak školovanja na fakultetima. Na temelju provedenog istraživanja saznajemo kako su se srednjoškolci izjasnili da u svom izvannastavnom okruženju imaju ponuđen mali broj izbornih programa te izvannastavnih aktivnosti što im onemogućava razvoj njihovih potencijala i izražavanje kreativnosti.

Društvo ima posebnu odgovornost u osiguravanju uvjeta za podjednaku dostupnost obrazovanja svim mladima. Mladi koji su stekli visoko obrazovanje najčešće svoj početak radnog života počinju lakše i uspješnije nego mladi koji su završili samo srednje obrazovanje,ako pak nisu ni završili srednje obrazovanje, za njih je perspektiva s stajališta zaposlenja još lošija.

Naravno da ni svi mladi nemaju jednake mogućnosti i šanse za obrazovanje. Veoma je važna mladima podrška obitelji, koja im pomaže financijski i savjetodavno i ulaže u njihovo znanje.

Ponekad velike socijalne nejednakosti dovode i do različitih uspjeha i mogućnosti u obrazovanju.

Mladima u daljnjoj karijeri i u pronalasku posla mnogo ovisi o stupnju obrazovanja. Realno je danas za očekivati kako će mladi s završenim fakultetom prije naći posao nego oni koji fakultet nisu završili ili su ga prekinuli.

Mladima se mora pružiti podrška u njihovom razvoju, omogućiti im priliku za obrazovanje od osnovnog, srednjeg do visokog obrazovanja.

1.1. POPIS MJERA

Redni broj:	Naziv mjere
1.1.1.	Poticati rad vijeća učenika po školama na području Županije
1.1.2.	Poticati sustav sufinanciranja programa kvalifikacije za deficitarna zanimanja koja su od interesa za Županiju
1.1.3.	Poticati radionice s temom naglaska na borbu protiv nasilja i elektroničkog nasilja
1.1.4.	Poticati centre za izvršnost
1.1.5.	Poticati informiranje učenika, studenata o mogućnostima dobivanja stipendija i studentskih kredita

1.1.1. *POTICATI RAD VIJEĆA UČENIKA PO ŠKOLAMA NA PODRUČJU ŽUPANIJE*

Vijeća učenika dosta su neaktivna i sastaju se samo kada je to nužno (najčešće samo kada je u pitanju dan maturanata), stoga je ista potrebno aktivirati i potaknuti ih na rad kako bi doprinijeli poboljšanju života učenika u školi.

Poticanje rada vijeća učenika u školama bitno je radi sudjelovanja mladih u procesu obrazovanja i donošenja odluka na razini škola, a sve u interesu da učenici postanu aktivni članovi u procesu donošenja odluka.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje, srednje škole s područja Županije.

SURADNICI:

Jedinice lokalne samouprave, vijeća učenika, stručni suradnici, savjeti mladih.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Poticati rad vijeća učenika po školama za postizanje boljih rezultata rada vijeća učenika i samih učenika, uz pomoć pedagoga, profesora te održavanjem radionica drugih stručnjaka iz područja obrazovanja kako bi ih potaknuli na rad. Cilj je da mladi u svim školama Županije aktivnije sudjeluju u društvenom životu i u procesima donošenja odluka na razini škola, promoviranju i zaštiti prava i obveza te potreba i interesa učenika, promovirajući i provođenju aktivnosti učenika te surađujući s odgovarajućim organizacijama koje se bave pitanjima mladih.

- Okupljanje predstavnika učenika srednjih škola (8 srednjih škola) svaka 3 mjeseca (rujan, prosinac, ožujak, svibanj),
- Aktivnije sudjelovanje u društvenom životu, suradnja sa organizacijama i udrugama, promoviranje i zaštita prava učenika,
- Zajedničko obilježavanje međunarodnog dana srednjoškolaca,
- Promoviranje i provođenje aktivnosti učenika,
- Sastanci sa savjetom mladih gradova i Županije,
- Koordinacija oko dana maturanata.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj održanih sjednica vijeća učenika.

Broj provedenih aktivnosti i akcija.

1.1.2. *POTICATI SUSTAV SUFINANCIRANJA PROGRAMA KVALIFIKACIJE ZA DEFICITARNA ZANIMANJA KOJA SU OD INTERESA ZA ŽUPANIJU*

Mladima u današnje vrijeme nije lako naći posao, a osobito onima koji idu za zanimanja koja trenutno nisu tražena na Zavodu za zapošljavanje i tamo postaju još samo jedna brojka.

Mladi, gledajući jedni druge, najčešće idu za ista ili slična zanimanja, tako se događa da pojedini razredi određenih zanimanja godinama nisu popunjeni i potražnja je za takvima zanimanjima veća.

Samim time, treba poticati sufinanciranje programa kvalifikacije kako bi mladi upisivali deficitarna zanimanja koja su od interesa za Županiju.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje, Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područni ured Križevci.

SURADNICI:

Srednje škole s područja Županije, nadležna ministarstva, „PORA“ Razvojna agencija Podravine i Prigorja, Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

HZZ PU Križevci izrađuje Preporuku za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja za Županiju koja nastaje kao rezultat analiza koje se provode na osnovi relevantnih statističkih podataka i pokazatelja o zapošljavanju nezaposlenih osoba prema programu obrazovanja, podataka iz Ankete poslodavaca, uzimajući u obzir i strategije i planove gospodarskog razvoja na lokalnoj i regionalnoj razini.

Budući da HZZ ne obuhvaća cjelokupnu potražnju na tržištu rada za Županiju (privatni sektor nema zakonsku obavezu prijave potreba za radnikom putem HZZ-a), za navedenu aktivnost izraditi će se Preporuka za obrazovnu upisnu politiku.

Poticati mlađe putem raznih programa potpore u obrazovanju (sufinanciranjem knjiga, troškova prijevoza, stipendijama) kako bi mlađi upisivali zanimanja koja su deficitarna u našoj Županiji.

Educirati mlađe putem radionica o mogućnostima i prednostima koja se nude nakon stjecanja takvih zanimanja.

INDIKATORI PROVEDBE:

Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.

Broj mlađih koji su završili programe kvalifikacije za deficitarna zanimanja od interesa za Županiju.

Broj mlađih koji je sudjelovalo na radionicama.

1.1.3. *POTICATI RADIONICE S TEMOM NAGLASKA NA BORBU PROTIV NASILJA I ELEKTRONIČKOG NASILJA*

Među mlađima u današnje vrijeme, sve je više fizičkog nasilja, a raste i broj elektroničkog nasilja takozvanog (cyberbullyinga). Profesori i stručnjaci morali bi mlađima na satovima razredne nastave govoriti o sve učestalijem problemu nasilju i kakve to posljedice ima za onu osobu koja je bila žrtva nasilja.

NOSITELJI:

Škole s područja Županije.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje, centri za socijalnu skrb, jedinice lokalne samouprave, Policijska uprava koprivničko-križevačka, savjeti mlađih te drugi stručnjaci.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Poticati radionice s nastavnicima, drugim stručnjacima za mlade i njihovim roditeljima, kako bi ih upoznali s aktivnostima usmjerenih na sprečavanje nasilja, te kako bi tim aktivnostima spriječili sukobe nasilja.

Educirati roditelje mlađih o problemima elektroničkog nasilja te im skrenuti pozornost kako postoje programi za nadzor nad korištenjem interneta, odnosno sadržaja koji dijete posjećuje tako i blokiranje istih, a sve u cilju sprečavanja nasilja.

INDIKATORI PROVEDBE:

Povećavanje svijesti mlađih o negativnim posljedicama nasilja i važnosti zaštite osobnih podataka na društvenim mrežama.

Smanjenje broja zabilježenih prekršaja nasilja nad mladima.

Broj roditelja koji sudjeluju na edukacijama.

1.1.4. POTICATI CENTRE ZA IZVRSNOST

Centri izvrsnosti namijenjeni su nadarenim i izvrsnim učenicima koji su željni i voljni dodatnim sadržajima proširiti svoje znanje.

Samim time potrebno je osnivanje više centara.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje, srednje škole s područja Županije.

SURADNICI:

Jedinice lokalne samouprave, savjeti mlađih, „PORA“ Razvojna agencija Podravine i Prigorja, Županijska komora Koprivnica.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Potrebno je osnivanje više centara izvrsnosti u školama gdje će se omogućiti rad s nadarenim učenicima iz raznih područja obrazovanja.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj novoosnovanih centara izvrsnosti u Županiji.

Uvođenje novih nastavnih predmeta iz različitih područja obrazovanja koje provodi centar izvrsnosti.

Broj polaznika centara izvrsnosti u Županiji.

1.1.5. *POTICATI INFORMIRANJE UČENIKA, STUDENATA O MOGUĆNOSTIMA DOBIVANJA STIPENDIJA I STUDENTSKIH KREDITA*

Stipendije su oblik finansijske pomoći koja se dodjeljuje pojedincima za potrebe njihova obrazovanja, profesionalnog usavršavanja ili istraživanja.

Stipendije otvaraju pristup obrazovanju, zaslužnim pojedincima i onima kojima bez dodatnih finansijskih sredstava obrazovanje ne bi bilo dostupno.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje, jedinice lokalne samouprave.

SURADNICI:

Srednje škole s područja Županije, udruge mladih i za mlade, poduzetnici, savjeti mladih, Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije, Županijska komora Koprivnica.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Putem edukacija od strane suradnika i posredstvom medija upoznati i informirati mlade o mogućnostima i načinima dobivanja stipendija, budući su mladi slabo upoznati s načinima kako i na kojim mjestima mogu potražiti informacije o stipendijama i studentskim kreditima.

INDIKATORI PROVEDBE:

Povećanje korisnika postojećih stipendija i studentskih kredita.

Izrađen plan praćenja sustava.

2. ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO

Pronaći posao i samostalno kročiti u svijet odraslih gdje mladi postaju svjesni odgovornosti i obveza koje se pred njih stavlja, ali i stječu osjećaj sigurnosti i samostalnosti.

Glavna prepreka društvene integracije mladih, ujedno i osnovna prepostavka njihovog izlaska iz svijeta školovanja u svijet odraslih a to je ekonomsko osamostaljivanje i prilika za zapošljavanje.

Zapošljavanje svim mladim osobama omogućuje samostalnost i nezavisnost u vođenju vlastitog života, mogućnost da sami slijede svoje želje, ciljeve i planove, riješe svoju egzistenciju i stambeno pitanje, da postanu samostalni i produktivni članovi društva, a i naposljetu zasnuju obitelj.

Prelazak iz obrazovnog sustava u svijet rada jedno je od najneizvjesnijih razdoblja u životu mladog čovjeka, a prepreka na tom putu izuzetno je mnogo.

Mlade na tržištu rada karakterizira i nedostatak radnog iskustva, što ih čini osobito ranjivima na tržištu rada. Mladi izlazeći iz srednjih škola ili fakulteta, nemaju dovoljno ili uopće nemaju radnog iskustva.

Početak karijere u velikoj mjeri ovisi i o stupnju obrazovanja, jer u pravilu mladi sa završenim fakultetom imaju znatno bolje mogućnosti zapošljavanja od onih koji nisu završili fakultet ili su ga prekinuli.

Prije svega, tržište je danas takvo da je u potrazi za radnicima s iskustvom od najmanje godinu dana. Tu svakako treba spomenuti mjeru Vlade Republike Hrvatske, a to je stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, mjera koja traje 12 ili 24 mjeseca i koja barem omogućuje mladima iskustvo koje je svugdje potrebno.

Osim mjere za stručno ospozobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, Vlada je predstavila i mjeru pomoći pri samozapošljavanju, isto kao jednu od mjera pomoći mladima, sve samo kako bi mladi ljudi na tržištu rada mogli pronaći svoje radno mjesto. No unatoč i tim mjerama na tržištu rada, situacija je takva da u Republici Hrvatskoj pa tako i u našoj Županiji jednostavno nema prilika za zapošljavanje mladih ljudi, jer se gospodarstvo slabo razvija i premala je mogućnost za zapošljavanje.

Povećanjem nezaposlenosti dolazi do problema socijalno ekonomskog osamostaljivanja mladih. Problemi nezaposlenosti u najvećoj mjeri održavaju se u najvećoj mjeri na mlađe osobe. Stope nezaposlenosti mladih su visoke, a gospodarsko stanje ne pogoduje postojećem položaju mladih na tržištu.

Pojedine skupine mladih nemaju mogućnosti uspjeti u obrazovnim institucijama, a i prilikom stjecanja radnog iskustva, to se prvenstveno odnosi na mlađe sa značajnim zdravstvenim problemima i invaliditetom, djeca koja odrastaju bez roditelja, u domovima te etničke manjine u prvom redu romske nacionalne manjine.

Nezaposlenost je problem koji treba rješavati neovisno o tome koja skupina ljudi je njome zahvaćena i to mora biti jedan od osnovnih zadataka vlasti i institucija, ali posebnu pozornost i pristup rješavanju ovog problema treba posvetiti osobito kad je riječ o mladima.

Visoka razina nezaposlenosti mladih u Hrvatskoj, realnost je stanja u Hrvatskoj, kao i trend emigracije visokoobrazovnih mladih koji odlaze u inozemstvo na strana tržišta gdje mogu biti konkurentni.

Znači da Hrvatska gubi svoj najvredniji resurs, a to je mlada radna snaga, i nove stručnjake, jer će doći do situacije da neće biti dovoljno kompetentnih ljudi za pokretanje rasta i razvoja društva i ekonomije.

Mladi su, zbog načina primjenjivanja novih znanja, vještina, upotrebot i izumima novih tehnologija, društvena skupina koja jamči bolji i uspješniji razvoj Republike Hrvatske.

Obrazovati mlađe za poduzetnike, omogućuje se stjecanjem potrebnih znanja i vještina koje su neophodne za uspješno poslovanje te utječe na povećanje njihovih šansi za zapošljavanje, samozapošljavanje te doprinosi razvoju.

2.1. POPIS MJERA

Redni broj:	Naziv mjere
2.1.1.	Poticanje održavanja seminara i tribina za poduzetnike početnike „Start up“ na kojima sudjeluju i poslodavci
2.1.2.	Potaknuti i provoditi radionice s mladim nezaposlenim osobama o pravima i obvezama nezaposlenih te o procesu aktivnog traženja posla
2.1.3.	Poticati informiranje o mogućnostima financiranja/sufinanciranja zapošljavanja/samozapošljavanja mladih s posebnim naglaskom na sredstva EU fondova

2.1.1. POTICANJE ODRŽAVANJA SEMINARA I TRIBINA ZA PODUZETNIKE POČETNIKE „START UP“ NA KOJIMA SUDJELUJU I POSLODAVCI

Nedostatak adekvatnih radnih mjeseta treba što prije započeti otvaranjem novih radnih mjeseta kroz poticanje razvoja poduzetništva. Važno je da nam osobe koje su direktno vezane uz poduzetništvo daju jasne poslovne ideje i savjete.

NOSITELJI:

„PORA“ Razvojna agencija Podravine i Prigorja.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za gospodarstvo, Savjet, Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Križevci, Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije, Županijska komora Koprivnica, jedinice lokalne samouprave, srednje škole s područja Županije, potporne institucije i poduzetnički centri.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Informirati mlade, koji žele raditi u poduzetništvu, na tribinama, radionicama i putem županijskih sajmova poslova koji su izravno vezani za poduzetništvo, o pokretanju posla, poticajima, uspjehu, ali i upozoriti ih na

teškoće koje ih očekuju.

INDIKATORI PROVEDBE:

Mladi koji su dobili sve potrebne informacije na radionicama, edukacijama i županijskim sajmovima poslova kako započeti posao i što ih čeka na tom putu.

Broj održanih tribina i radionica s ciljem savjetovanja mladih o poduzetništvu.

2.1.2. POTAKNUTI I PROVODITI RADIONICE S MLADIM NEZaposlenim osobama o pravima i obvezama nezaposlenih te o procesu aktivnog traženja posla

Mladi se gotovo u potpunosti osjećaju ovisni o pomoći institucija te su njihova očekivanja od države i njenih institucija visoka. Needuciranost i neinformiranost mladih koji ulaze u svijet radno aktivnog stanovništva često predstavlja prepreku u pronalaženju posla.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za gospodarstvo, Hrvatski zavod za zapošljavanje-Područni ured Križevci, Savjet.

SURADNICI:

Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije, jedinice lokalne samouprave, škole, „PORA“ Razvojna agencija Podravine i Prigorja, potporne institucije i poduzetnički centri.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Pored redovnih aktivnosti koje HZZ nudi nezaposlenim osobama s ciljem pripreme za ulazak na tržište rada (radionice i tribine usmjerene na aktivno traženje posla, pripreme za razgovor s poslodavcem, samoprocjene vlastitih potencijala, samoprocjene poduzetničkih potencijala, vještine upravljanja karijerom), namjera je dodatno informirati i educirati mlade osobe kako bi dobili nove i dodatne informacije o načinima i pristupu

njihovim pravima i obvezama kao nezaposlenih osoba te o procesima pripreme za zapošljavanje.

Cilj je dodatno educirati mlađe nezaposlene osobe od strane stručnjaka iz područja zapošljavanja kako bi dobili nove i dodatne informacije o načinima i pristupu njihovim pravima i obvezama kao nezaposlenih osoba te o procesima aktivnog traženja posla.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj nezaposlenih osoba koje su dobjale sve potrebne informacije koje su ih zanimala, te prikupljeno saznanje za aktivno traženje posla.

Broj održanih edukacija.

2.1.3. *POTICATI INFORMIRANJE O MOGUĆNOSTIMA FINANCIRANJA/SUFINANCIRANJA ZAPOŠLJAVANJA/ SAMOZAPOŠLJAVANJA MLAĐIH S POSEBNIM NAGLASKOM NA SREDSTVA EU FONDOVA*

Kako bi se mlađi mogli što brže aktivirati na tržištu rada, nužno je da budu kvalitetno i pravovremeno informirani o potrebama tržišta te o raznoraznim mogućnostima podrške koje olakšavaju zapošljavanje, primjerice mogućnostima koje nude programi financirani iz EU fondova, a odnose se na zapošljavanje/samozapošljavanje.

NOSITELJI:

Savjet, „PORA“ Razvojna agencija Podravine i Prigorja.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za gospodarstvo, Hrvatski zavod za zapošljavanje-Područni ured Križevci, udruge civilnog društva.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Educirati o mjerama zapošljavanja mlađih. Organizirati edukacije namijenjene nezaposlenim osobama kao i zainteresiranim poslodavcima o novostima vezanim uz mjere aktivne politike zapošljavanja, kako bi se što brže mogli aktivirati na tržištu rada, primjerice o „Programu ruralnog

ŽUPANIJSKI PROGRAM ZA MLADE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE OD 2015. DO 2018. GODINE
razvoja 2014.-2020.“, programu „Garancija za mlade“, drugim programima
financirаних iz EU fondova i slično.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj održanih edukacija.

Broj mladih koji su prošli informiranje i edukacije.

3. SOCIJALNA ZAŠTITA I UKLJUČIVANJE

Socijalna zaštita je nužna radi društvenog položaja svih mladih, zaštite prava mladih i slobode građana temeljenih na načelu solidarnosti, a najviše se odnosi na one skupine mladih koje se zbog niza životnih poteškoća i neprilika, nisu u stanju nositi s određenim situacijama koje ih zadesee.

Mladi su sami po sebi društvena skupina koja zahtjeva posebnu pažnju i ulaganje, jer činjenica je, da se veliki broj mladih nalazi u iznimno teškom socijalnom položaju, te su im ugrožena socijalna i ekonomski prava.

Mladost je vrijeme potencijalno učestalijih rizičnih ponašanja i velik broj mladih u tom periodu krši društvene norme, koje nisu štetne samo za počinitelja i oštećenog, nego čini štetu sveukupnoj društvenoj slici o mladima, jer se time mladi etiketiraju kao problematični, za razliku od drugih dobnih skupina.

Mladi su realno gledajući najsironašnija društvena skupina, jer rijetko tko od njih radi i privređuje, a samim time i ne raspolaže imovinom.

Za njih je stoga obiteljska solidarnost i podrška jedan od najvažnijih i jedan od presudnih elemenata u suzbijanju rizika kojima su izloženi mlađi u društvu pa je to i jedan od razloga zašto mlađi sve dulje vrijeme ostaju ovisni o roditeljima i roditeljskom domu. Problem nastaje kad ni roditelji više nisu u mogućnosti pomoći mladima, kada oni postaju ovisni sami o sebi, a njihovi problemi postaju još neizvjesniji.

U osobito nepovoljnem položaju su mlađi koji napuštaju sustav obrazovanja prije završetka školovanja i stjecanja kvalifikacija, mlađi koji nakon obrazovanja dugo čekaju posao, oni koji se zapošljavaju na nesigurnim i slabo plaćenim poslovima, mlađe osobe s invaliditetom te osobe manjinskih skupina, u najvećoj mjeri Romi. Njihovo odrastanje,

osamostaljivanje i aktivno uključivanje u društvo obilježeno je višestrukim zaprekama.

Institucije bi trebale pomoći mladim ljudima u prevladavanju potrebnih životnih vještina koje su potrebne za dobru socijalnu uključenost mlađih u zajednicu.

Mladi koji se nalaze u situacijama socijalne isključenosti i nerazumijevanju, veliku pomoć moraju pružiti centri za socijalnu skrb u suradnji s drugim pružateljima pomoći u smislu odgojno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova, a isti moraju prema mlađima razvijati suradničke odnose, pružati im podršku i pratiti njihovo daljnje usmjeravanje.

Prema navedenom potrebno je pratiti one kategorije socijalne isključenosti kod mlađih koje im stvaraju najviše poteškoća i problema te pratiti sustave potpore od nadležnih institucija za sprečavanje i smanjenje socijalne isključenosti kod mlađih.

3.1. POPIS MJERA

Redni broj:	Naziv mjere
3.1.1.	Rad s mlađima rizičnih ponašanja
3.1.2.	Unaprijediti pristup mlađima koji koriste zdravstvene i socijalne usluge
3.1.3.	Provoditi edukacije namijenjene mlađim osobama s invaliditetom o aktivnom sudjelovanju u zajednici

3.1.1. RAD S MLADIMA RIZIČNIH PONAŠANJA

Najvažniju zadaću u odgoju djece imaju obitelj i škola, koji im pružaju potporu u njihovom sazrijevanju i koji im omogućuju da ostvare svoje potencijale.

Rizična ponašanja kod mlađih danas zauzimaju sve značajnije mjesto i manifestiraju se u obliku raznih bolesti i poremećaja pa i stilom života od kojih su: pušenje cigareta, uživanje droga, prekomjerno konzumiranje alkohola, nedovoljna tjelesna aktivnost, nezdrava prehrana, rizična

seksualna ponašanja, spolno prenosive bolesti, psihosocijalni problemi koji uključuju pokušaje samoubojstva i duševne poremećaje.

Stoga je veoma važno radi prevencije i poboljšanja kvalitete života mladih uključiti stručne osobe koji će utjecati na prevenciju rizičnih ponašanja usmjerenih prema djeci i mladima. Potrebna je suradnja roditelja s nastavnicima i odgajateljima za rano prepoznavanje simptoma i otkrivanje rizičnih ponašanja.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za zdravstveno-socijalne djelatnosti, škole s područja Županije.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje, Policijska uprava koprivničko-križevačka, Savjet, jedinice lokalne samouprave, pojedinci, centri za socijalnu skrb, nadležne institucije, vijeća za prevenciju JLS, sudovi.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Provoditi edukacije, aktivnosti u suradnji sa stručnjacima iz područja povezanih uz razne oblike rizičnih skupina mladih u lokalnoj zajednici i načinima utjecaja na smanjenje rizičnih ponašanja.

Stručnjaci iz određenog područja provoditi će radionice vezane uz gore opisane probleme, ukazivanje na probleme, pomažući svojim savjetima u predlaganju načina rješavanja problema rizičnog ponašanja.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj osoba koje će sudjelovati na edukacijama.

Smanjenje svih vrsta rizičnih ponašanja kod mladih.

3.1.2. UNAPRIJEDITI PRISTUP MLADIMA KOJI KORISTE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE USLUGE

Veliki postotak mladih ljudi svoja prava ostvaruju putem centara za socijalnu skrb i zbog tog je veoma bitna edukacija pružatelja socijalnih i zdravstvenih usluga i senzibilizacija za pružanje usluga mladim ljudima.

U cilju unapređenja zdravlja mladih ljudi, zdravstvene i socijalne usluge prema mladima trebaju biti dostupne, a posebno za socijalno ugrožene kategorije mladih ljudi kao i mlađe osobe s invaliditetom.

Kako bi mlađi mogli koristiti zdravstvene usluge, mlađima je važno da im se iste pružaju u njihovoј zajednici. Također je neophodno da su osobe koje rade s mlađima u zdravstvenim i socijalnim djelatnostima osposobljeni i senzibilizirani za rad s mlađima.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za zdravstveno-socijalne djelatnosti.

SURADNICI:

Centri za socijalnu skrb, zavodi za javno zdravstvo, škole s područja Županije.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Povećati dostupnost, povjerljivost, prihvatljivost i kvalitetu zdravstvenih i socijalnih usluga svim mlađim ljudima, a posebno socijalno ugroženim kategorijama mlađih, kao i osobama s invaliditetom.

Putem edukacija stručnjaka iz zdravstva i socijalne skrbi osvijestiti mlađe o važnosti brige o svom zdravlju i redovitim pregleda.

Poticati veću brigu zdravstvenih i socijalnih djelatnika na mlađe osobe s invaliditetom te im osigurati sve potrebne informacije.

INDIKATORI PROVEDBE:

Veća senzibiliziranost osoba zaposlenih u zdravstvenim ustanovama, centrima za socijalnu skrb u pristupu i radu s mlađim ljudima.

Ostvarene suradnje između zdravstvenih i socijalnih ustanova za mlađe.

Povećan broj mlađih ljudi koji su informirani o raspoloživosti i dostupnosti svojih zdravstvenih i socijalnih usluga.

3.1.3. *PROVODITI EDUKACIJE NAMIJENJENE MLADIM OSOBAMA S INVALIDITETOM O AKTIVNOM SUDJELOVANJU U ZAJEDNICI*

Društvene institucije, prema osobama s invaliditetom, nastoje imati odnos koji im omogućuje postizanje njihove samostalnosti, ekonomske nezavisnosti, kao i potpuno prihvatanje i integraciju u društvo.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za zdravstveno-socijalne djelatnosti.

SURADNICI:

Centri za socijalnu skrb, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, udruge osoba s invaliditetom, zdravstvene ustanove.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Provoditi edukacije mladih osoba s invaliditetom o njihovim pravima, mogućnostima, u suradnji s njima prepoznati njihove potrebe i pomoći im u rješavanju njihovih problema kako bi mogli u zajednici aktivno sudjelovati. Informiranje poslodavaca o pravima osoba s invaliditetom. Informiranje o natječajima za mlade s invaliditetom.

INDIKATORI PROVEDBE:

Povećanje broja rampi i liftova kao i drugih oblika pomoći u javnim objektima kako bi se osobama s invaliditetom olakšao pristup istima te prostorima otvorenima za javnost.

Veća informiranost osoba s invaliditetom i pristup željenim sadržajima, da im se olakša život i da budu aktivni sudionici u društvu.

4. ZDRAVLJE I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Za pružanje kvalitetne zdravstvene zaštite, važan je kontinuirani rad s mladima i edukacija profesionalaca i drugih suradnika koji rade s mladima na programima mjera zdravstvene zaštite. Zdravstveni radnici nisu toliko u svakodnevnom kontaktu s mladima jer se mladi općenito smatraju zdravima, a samim time nisu toliko u zdravstvenim ustanovama. Stoga se pažnja u zdravstvenoj zaštiti posvećuje najvećim dijelom radno aktivnom stanovništvu i starijim osobama.

Mladi u svom osjetljivom razdoblju života kada prolaze iz djetinjstva u pubertet i u zrelo doba, moraju se prilagođavati novim potrebama unutrašnjeg i vanjskog okruženja i tada se pod različitim utjecajima formiraju stavovi prema zdravlju i rizičnom ponašanju, što je osnova za stanje u starijim godinama.

Zaštita zdravlja mlađih ljudi u svim njegovim aspektima života predstavlja snažnu obavezu i odgovornost u svim segmentima društva.

Zdravstveno stanje mlađih uvelike ovisi o njihovom ponašanju i poremećajima, kao što su konzumiranje alkohola, opojnih droga, pušenje duhana, rizično seksualno ponašanje i spolno prenosive bolesti, prekomjerna težina kod mlađih, neadekvatna tjelesna aktivnost, posljedice prometnih nesreća koje su povezane s alkoholom, psihosocijalni problemi, samoubojstva i duševni poremećaji.

Danas se roditelji, škola, obitelji, zdravstvene službe suočavaju još i s drugaćijim zdravstvenim problemima kod djece kao što su nepravilne prehrambene navike koje u većini slučajeva vode do pretilosti mlađih osoba, neaktivnosti, problema s učenjem, kroničnih bolesti, poremećaja ponašanja, zlostavljanja, pitanja sigurnosti i mlađi s posebnim potrebama.

Mladi od 15 do 20 godina razlikuju se od onih od 20 do 30 godina po svojim obilježjima. Mladi do 20 godina tek su u procesu puberteta, rasta i razvoja, bazirani su prvenstveno na školu, posebno vezani uz obitelj jer su o njima ovisni. Dok je druga skupina mladih od 20 do 30 godina vrlo različita po svojim razmišljanjima, stajalištima i samim pogledom na život za razliku od svakog drugog svojeg vršnjaka. Preokupacija mladih u tim godinama su izlasci, odlazak na daljnje školovanje. Dio mladih ekonomski je ovisno o obitelji, dok neki od njih koji ne namjeravaju daljnje školovanje traže posao, osamostaljuju se i osnivaju obitelji.

4.1. POPIS MJERA

Redni broj:	Naziv mjere
4.1.1.	Obogatiti znanje mladih radi unapređenja njihova zdravlja, s posebnim naglaskom na prevenciju ovisnosti i rizičnog ponašanja te ih educirati o mentalnom zdravlju i seksualnom odgoju
4.1.2.	Poticati edukaciju nastavnika, profesora i predavača u odgojno-obrazovnim ustanovama radi podizanja svijesti o očuvanju zdravlja mladih
4.1.3.	Razvijati svijest o zdravoj prehrani te zdravim prehrabbenim i higijenskim navikama kod mladih u lokalnim zajednicama
4.1.4.	Poticati i pomagati mlade u bavljenju sportom i rekreacijom
4.1.5.	Razvoj aktivnosti postojećeg Savjetovališta za mlade s problemom prekomjernog pijenja alkohola u okviru Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti
4.1.6.	Jačanje kapaciteta za provedbu zdravstvenog odgoja u srednjim školama kroz program edukacije profesora iz prevencije ovisnosti -PEPPO

4.1.1. OBOGATITI ZNANJE MLADIH RADI UNAPREĐENJA NJIHOVA ZDRAVLJA, S POSEBNIM NAGLASKOM NA PREVENCIJU OVISNOSTI I RIZIČNOG PONAŠANJA TE IH EDUCIRATI O MENTALNOM ZDRAVLJU I SEKSUALNOM ODGOJU

Prema provedenom istraživanju Obiteljskog centra Koprivničko-križevačke županije u suradnji s Savjetom tijekom 2010. godine, mladi su procijenili kako pušenje cigareta, konzumiranje alkohola te agresivno ponašanje odnosno nasilje spada među najčešća rizična ponašanja među mladima. Zaključili su kako je nužna podrška lokalne zajednice u području prevencije ovisnosti.

Način života, nedostatak posla, finansijska ovisnost o roditeljima, nejasne životne perspektive, nesigurnost, trajno nezadovoljstvo utječe na mentalno zdravlje mlađih zbog čega im je potrebna posebna podrška u prevenciji i zaštiti mentalnog zdravlja.

Neželjene mладенаčke trudnoće ukazuju na potrebu za seksualnim odgojem i edukacijom mlađih za odgovorno seksualno ponašanje.

Kad se govori o područjima ovisnosti prvenstveno treba spomenuti ovisnost o drogama, ne smiju se zaboraviti ni ovisnosti o kocki kao i sve druge moderne ovisnosti.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za zdravstveno-socijalne djelatnosti, Služba za školsku medicinu Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije.

SURADNICI:

Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Koprivničko-križevačke županije, Savjet, centri za socijalnu skrb, obrazovne institucije s područja Županije i druge zdravstvene i socijalne institucije nadležne za zdravlje mlađih.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Uključivanje u rad Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe opojnih droga s ciljem razmatranja pitanja te poticanja, povezivanja i usklađivanja svih

djelatnosti i tijela koje mogu doprinijeti suzbijanju zlouporabe opojnih droga na području Županije.

Suradnja sa Centrom za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti. Rad u Centru odvija se po principu rada izvanbolničkog liječenja, putem savjetovanja, rada na modifikaciji ponašanja, psihijatrijskog tretmana. Pomoć će dobiti pojedinac, ali i obitelj ili cijela grupa. U Centru se može dobiti informacija, savjet, uputa, psihijatrijska pomoć, za pojedinca kao i za obitelj. Moguće je besplatno testiranje na sve vrste registriranih droga. Osobe se mogu javiti bez uputnice, a povjerljivost je zagarantirana. Osobe koje imaju problema s prekomjernim pijenjem alkohola dobit će pomoć putem Savjetovališta za mlade (14-21 godinu) i Savjetovališta za odrasle (stariji od 21 godine) s problemom prekomjernog pijenja alkohola. Rad Centra uključuje prevenciju rizičnih ponašanja kod učenika osnovnih i srednjih škola zbog uzimanja ovisničkih sredstava kao i njihovu edukaciju jer je poznata činjenica da ovisnost o psihoaktivnim drogama počinje uživanjem cigareta i alkohola. Predavanja i ostali vidovi zdravstvenog odgoja počinju u šestim razredima osnovne škole (program Otvoreni kišobran) i nastavljaju se u srednjoj školi (program edukacije profesora srednjih škola za provođenje zdravstvenog odgoja iz prevencije ovisnosti). Svoje akcije Centar provodi i u suradnji s Povjerenstvom za školske preventivne programe te Povjerenstvom za prevenciju ovisnosti naše Županije.

Predavanje učenicima 5. razreda osnovne škole o psihičkim i somatskim promjenama u pubertetu i higijeni menstruacije.

Predavanje učenicima 7. i 8. razreda osnovne škole o odgovornom spolnom ponašanju i spolno prenosivim bolestima.

Predavanje učenicima 1. razreda srednje škole o planiranju obitelji i kontracepciji.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj sjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe opojnih droga kojima je prisustvovao predstavnik Savjeta.

Sudjelovanje u programima, mjerama i aktivnostima s ciljem pridonošenja prevenciji liječenju ovisnosti.

Broj održanih tematskih radionica, predavanja.

Broj mladih koji su koristili usluge Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti te Savjetovališta za reproduktivno zdravlje

adolescenata s područja Županije.

Broj učenika koji je prisustvovao predavanju.

4.1.2. POTICATI EDUKACIJU NASTAVNIKA, PROFESORA I PREDAVAČA U ODGOJNO-OBRZOZNIM USTANOVAMA RADI PODIZANJA SVIESTI O OČUVANJU ZDRAVLJA MLADIH

Poboljšati znanje i vještine svih onih koji direktno ili indirektno utječe na zdravlje mladih osoba radi boljeg razumijevanja zdravlja, zdravih stilova života i zdravstvenih potreba mladih osoba.

Kako se zdravlju u nastavnim planovima i programima posvećuje skromna pažnja, a obrazovanje ima ključnu ulogu u očuvanju zdravlja, neophodno je zdravlju dati posebno mjesto u školama u nastavnim planovima i programima.

Potrebno je u narednom periodu usmjeriti aktivnost i na obrazovanje nastavnika, profesora i predavača, od strane stručnjaka iz raznih područja djelovanja zdravstvenih institucija koji rade s mladima, putem dodatnih edukacija, ali i raznim oblicima neformalnog obrazovanja, kao što su seminari, predavanja, radionice u čiju izradu trebaju biti uključeni i mladi, kako bi isti mogli sudjelovati i saznati sve o njihovim zdravstvenim problemima i načinima kako očuvati zdravlje.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za zdravstveno-socijalne djelatnosti,
Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije.

SURADNICI:

Centri za socijalnu skrb, obrazovne institucije s područja Županije i druge zdravstvene i socijalne institucije nadležne za zdravlje mladih.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Kreirati koordinaciju i suradnju sa stručnjacima raznih zdravstvenih institucija i osobama koji rade s mladima u odgojno-obrazovnim ustanovama, kao što su nastavnici, profesori i predavači, a koji će se

educirati od strane stručnjaka iz različitih područja zdravstvene djelatnosti putem predavanja i radionica. Cilj je da zajedničkim snagama rade na još boljim uvjetima zdravstvene zaštite mladih u školama, a sve radi što boljeg očuvanja zdravlja mladih. Mladi takve programe rado prihvataju jer ih ne doživljavaju kao nametnute i obavezu, a mogu birati područja i teme koje njih osobno interesiraju.

INDIKATORI PROVEDBE:

Postignuta suradnja između stručnjaka zdravstvenih djelatnosti i predavača, koja je doprinijela edukacijom mladih u odgojno-obrazovnim ustanovama o zdravstvenoj zaštiti.

Broj održanih edukativnih predavanja, radionica i broj sudionika tih aktivnosti informiranih o zdravlju i zdravom načinu života.

4.1.3. *RAZVIJATI SVIJEST O ZDRAVOJ PREHRANI TE ZDRAVIM PREHRAMBENIM I HIGIJENSKIM NAVIKAMA KOD MLADIH U LOKALNIM ZAJEDNICAMA*

U današnje vrijeme mladi sve manje pažnje posvećuju zdravom načinu života, u prvom redu, zdravoj prehrani i higijeni. Kako je današnje društvo sve užurbanije, mladi sve više odrastaju hraneći se u fast-foodovima i pekarnicama, jer je hrana jeftina i brzo gotova.

Stoga je potrebno educiranjem mladih utjecati na korištenje zdrave prehrane, odnosno stjecanju zdravih prehrambenih i higijenskih navika.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za zdravstveno-socijalne djelatnosti, Služba za školsku medicinu Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje, škole s područja Županije, zdravstvene ustanove s područja Županije.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Provoditi programe, radionice i tribine s ciljem razvoja svijesti o zdravoj prehrani te zdravim prehrambenim i higijenskim navikama kod mladih.

Organizirati radionice o samostalnoj izradi pojedinih prehrambenih proizvoda kod kuće osobnim radom, o samostalnoj izradi prirodne kozmetike primjerice sapuna, eteričnih ulja i slično.

Predavanje učenicima osnovne škole o zdravoj prehrani i higijenskim navikama.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj pokrenutih programa, radionica i tribina s ciljem jačanja svijesti o zdravim prehrambenim i higijenskim navikama mladih.

Broj učenika koji je prisustvovao predavanjima.

4.1.4. POTICATI I POMAGATI MLADE U BAVLJENJU SPORTOM I REKREACIJOM

Nužno je poticati mlađe u bavljenju sportom i rekreacijom, kako bi se prvenstveno zajedno družili te bili aktivni, jer svjedoci smo kako danas mnogi mlađi nezdravo žive, a samim time nedovoljno se kreću što pridonosi prekomjernoj težini mladih.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje.

SURADNICI:

Škole, jedinice lokalne samouprave, zajednica sportskih udruga.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Zajedno sa školama i jedinicama lokalne samouprave organizirati sportske i slične sadržaje gdje će se mlađi prvenstveno družiti te biti aktivni, primjerice sportske radionice, radionice plesa, škole plivanja.

Tijekom ljetnih mjeseci organizirati sadržaje na školskim igralištima, gdje bi se organizirali sportski događaji, kako bi mlađi kvalitetno i zdravo

provodili svoje slobodno vrijeme tijekom praznika. Poticanje osnivanja klubova koji bi se bavili sportskom rekreacijom.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj mladih koji sudjeluje u sportskim događajima i tako kvalitetno i aktivno provode svoje slobodno vrijeme.

Broj održenih radionica, sportskih i sličnih događaja.

4.1.5. *RAZVOJ AKTIVNOSTI POSTOJEĆEG SAVJETOVALIŠTA ZA MLADE S PROBLEMOM PREKOMJERNOG PIJENJA ALKOHOLA U OKVIRU CENTRA ZA ZAŠITU MENTALNOG ZDRAVLJA I PREVENCIJU OVISNOSTI*

Savjetovalište za mlade je svojevrstan servis za mlade, mjesto susreta i druženja, gdje se kroz savjetodavne i edukativne edukacije sa stručnim osobama radi na zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja mladih.

Savjetovalište je namijenjeno mladim a koji se nose s različitim teškoćama u rješavanju problema svakodnevnog života, od obiteljskih, odnosima među prijateljima, problema u učenju, motivaciji, neprihvaćenosti u društvu, suzbijanju agresivnosti, pomoći oko izbora fakulteta i profesionalnog usmjeravanja.

NOSITELJI:

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije.

SURADNICI:

Centri za socijalnu skrb, škole s područja Županije, jedinice lokalne samouprave, stručni suradnici (psiholozi, pedagozi, socijalni pedagozi).

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Savjetovališno-konzultativno-edukacijska ambulanta razvijena 2009. godine kao dio sustavne brige za mlade, a vezano uz model suradnje Vijeća za prevenciju Grada Koprivnice, Centra za socijalnu skrb Koprivnica, suda i policije. Savjetovalište je osnovano s ciljem prevencije prekomjernog pijenja, te sprečavanja nastanka ovisnosti o alkoholu kod mladih. Program je baziran na pomoći mladima da se razviju u zrele i odgovorne osobe spram

upotrebe alkohola, ali i drugih sredstava ovisnosti. Uključuje neposredni, individualni rad s mladima i njihovim obiteljima koje vodi liječnik, socijalni radnik i medicinski tehničar. Uključivanje u Savjetovalište za korisnike je besplatno. Korisnici se u Savjetovalište mogu javiti samostalno, ali i po preporuci Centra za socijalnu skrb, suda, te Policijske uprave koprivničko-križevačke i drugih. U 2014. godini uključeno je 14 mladih osoba koje su sudjelovale na 65 savjetovališnih susreta. Mogućnost razvoja aktivnosti povećanjem broja uključenih osoba i broja savjetovališnih susreta.

INDIKATORI PROVEDBE:

Praćenje broja osoba uključenih u Savjetovalište, te broja savjetovališnih susreta.

4.1.6. JAČANJE KAPACITETA ZA PROVEDBU ZDRAVSTVENOG ODGOJA U SREDNJIM ŠKOLAMA KROZ PROGRAM EDUKACIJE PROFESORA IZ PREVENCIJE OVISNOSTI –PEPPO -

Edukacija profesora, odgajatelja i stručnih suradnika putem raznih predavanja i seminara čiji je glavni cilj prevencija ovisnosti kod mladih.

Rano otkrivanje poremećaja u ponašanju kao i eksperimentiranja s ovisničkim sredstvima izuzetno je važno za daljnje djelovanje i usmjeravanje osobe na pravi put.

NOSITELJI:

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije,
Policijska uprava koprivničko-križevačka.

SURADNICI:

Škole s područja Županije.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Program edukacije profesora iz prevencije ovisnosti PEPPONAMIJENJEN je profesorima/razrednicima srednjih škola. Usmjeren je na stjecanje znanja i usvajanje praktičnih vještina za provođenje prevencije ovisničkih oblika ponašanja kod mladih. Program se sastoji od 3 seminara prema modulima

- alkohol i cigarete, psihoaktivne tvari te kockanje i klađenje.

Tijekom seminara, profesori se upoznaju sa suvremenom, djelotvornom i uspješnom metodom prevencije ovisnosti, kratkom motivacijskom intervencijom. Seminari se provode u suradnji s Policijskom upravom koprivničko-križevačkom. Imaju za cilj senzibilizaciju profesora za probleme mladih vezane uz zlouporabu sredstava ovisnosti, edukaciju i motivaciju profesora za kvalitetno provođenje zdravstvenog odgoja u školi, te uspostavu i razvoj suradničkih odnosa između Centra za prevenciju ovisnosti i srednjih škola u zajedničkom radu na prevenciji ovisnosti.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj aktivnosti, održani seminari.

Broj obuhvaćenih korisnika.

Postignuta suradnja između profesora srednjih škola i Centra za prevenciju ovisnosti.

5. AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU

Uključivanje mladih u razvoj društva i sudjelovanje mladih u odlučivanju temelji se na samoinicijativi i participiranju u samostalnim organizacijskim oblicima (kulturnim inicijativama, neformalnim grupama, volonterskim radom, udrugama, nevladinim organizacijama).

Od posebnog značaja za demokratski razvoj Hrvatske je uključivanje mladih kao objektivnih nositelja razvoja u proces izgradnje civilnog društva.

Mladima treba omogućiti sudjelovanje u javnom prostoru, aktivno stvaranje vlastitog javnog prostora, da kroz razmjenu ideja i stavova iskazuju vlastite sposobnosti i vrijednosti u društvu, sudjeluju u razvoju zemlje s ciljem ukazivanja na mlade i njihove potrebe, da koriste medije i informacijske tehnologije. Mladi posjeduju ideje, ali ponekad ih ne znaju realizirati, prezentirati pa često dolazi do nerazumijevanja od strane svih drugih dionika u društvenoj zajednici.

Najčešći oblik okupljanja i udruživanja mladih su organizacije mladih unutar civilnog sektora. Organizacije mladih podrazumijevaju udruge mladih, udruge za mlade, studentske udruge, klubove za mlade, vijeća učenika srednjih škola, studentske zborove, pomlatke političkih stranaka, udruženja mladih unutar drugih organizacija.

Mladima treba omogućiti prostor i sadržaje, kako bi kvalitetno proveli svoje slobodno vrijeme, odmakli misli od negativnih strana i razvijali kvalitetniji osobni razvoj.

5.1. POPIS MJERA

Redni broj:	Naziv mjere
5.1.1.	Podupirati razvoj sustava informiranja i savjetovanja mladih
5.1.2.	Poticati osnivanje lokalnih savjeta mladih
5.1.3.	Poticati izradu i praćenje županijskog i lokalnih programa za mlađe
5.1.4.	Osiguranje edukacije članova Savjeta
5.1.5.	Poticati suradnju Savjeta s drugim savjetima s područja Županije i drugim savjetima mladih s područja Republike Hrvatske na zajedničkim projektima, programima i aktivnostima
5.1.6.	Poticati suradnju udruga mladih i za mlađe
5.1.7.	Sudjelovanje sjednicama Županijske skupštine
5.1.8.	Održavanje zajedničkih sastanaka s predsjednikom Županijske skupštine i županom
5.1.9.	Praćenje sudjelovanja mladih u izborima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini
5.1.10.	Jačanje kulture nenasilja
5.1.11.	Sudjelovanje mladih u aktivnoj zaštiti okoliša i podizanju ekološke svijesti građana
5.1.12.	Sudjelovanje mladih u aktivnoj zaštiti prirode i promicanju biološke raznolikosti

5.1.1. PODUPIRATI RAZVOJ SUSTAVA INFORMIRANJA I SAVJETOVANJA MLAĐIH

U situacijama kada mladi i njihovi roditelji ne znaju kome se obratiti u vezi problema, a kako bi se izbjegla situacija da su prepušteni sami себи, potrebno je podupirati sustav savjetovanja i razvijanje savjetodavne pomoći pa da se nekome mogu obratiti i povjeriti svoje probleme.

Putem savjetovanja za mlade i njihove roditelje, osigurati psihološko-savjetodavnu pomoć svim mladim osobama koje se suočavaju s osobnim poteškoćama ili su istima izloženi mladi u njihovoj okolini.

NOSITELJI:

Škole s područja Županije.

SURADNICI:

Jedinice lokalne samouprave, savjeti mlađih, udruge mlađih.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

U sklopu obrazovnih institucija, a u suradnji s jedinicama lokalne samouprave poticati savjetovanja mlađih i njihovih roditelja u područjima profesionalne orientacije, tegoba s učenjem, priprema za fakultet i slično.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj održanih savjetovanja.

5.1.2. *POTICATI OSNIVANJE LOKALNIH SAVJETA MLAĐIH*

Sukladno Zakonu o savjetima mlađih potrebno je osigurati način participiranja mlađih u procesima sudjelovanja i donošenja odluka koji se mlađih izravno i neizravno dotiču. Prvenstveno je potrebno da jedinice lokalne samouprave osnuju gradske i općinske savjete mlađih, kako bi imali zastupnike interesa mlađih s njihova područja.

Suradnja savjeta mlađih s područja Županije radi provođenja zajedničkih interesa i programa.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za poslove Županijske skupštine, Savjet.

SURADNICI:

Jedinice lokalne samouprave.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Poticanje osnivanje savjeta mladih u svim gradovima i općinama na području Županije.

Vođenje evidencije o osnovanim savjetima mladih na lokalnoj razini u Županiji.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj novoosnovanih savjeta mladih na području Županije.

Evidencija o osnovanim savjetima mladih u Županiji.

5.1.3. *POTICATI IZRADU I PRAĆENJE ŽUPANIJSKOG I LOKALNIH PROGRAMA ZA MLADE*

Nacionalni program za mlade kontinuirano poziva županije i gradove na donošenje i praćenje provedbe regionalnih, lokalnih programa za mlađe sukladno specifičnim interesima i potrebama mladih na određenom području.

NOSITELJI:

Županija, jedinice lokalne samouprave s područja Županije.

SURADNICI:

Savjeti mladih, Savjet, udruge mladih, udruge koje se bave mladima.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Osigurati financijsku potporu za izradu Županijskog programa za mlađe.

Poticati donošenje lokalnih programa za mlađe na području Županije.

Objaviti na internet stranici Savjeta informaciju o usvojenim lokalnim programima na području Županije.

INDIKATORI PROVEDBE:

Donesen Županijski program za mlađe.

Broj donesenih lokalnih programa za mlađe.

5.1.4. OSIGURANJE EDUKACIJE ČLANOVA SAVJETA

Članovi Savjeta imaju pravo tražiti i dobiti podatke i obavijesti od upravnih tijela Županije za potrebe obavljanja dužnosti člana Savjeta i s time u vezi koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za poslove Županijske skupštine.

SURADNICI:

Hrvatska zajednica županija.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Provoditi programe edukacija za članove Savjeta, odgovarati na postavljene upite o njihovim pravima i obvezama.

INDIKATORI PROVEDBE:

Pozitivni učinci u radu Savjeta.

Broj edukativnih programa za članove Savjeta.

Broj članova Savjeta koji su dobili odgovore na postavljene upite vezane uz funkcioniranje Savjeta.

5.1.5. POTICATI SURADNJU SAVJETA S DRUGIM SAVJETIMA S PODRUČJA ŽUPANIJE I DRUGIM SAVJETIMA MLAĐIH S PODRUČJA REPUBLIKE HRVATSKE NA ZAJEDNIČKIM PROJEKTIMA, PROGRAMIMA I AKTIVNOSTIMA

Savjeti mladih mogu zajednički surađivati na projektima, programima i aktivnostima s drugim savjetima mladih s područja Županije kao i drugim savjetima mladih s područja Republike Hrvatske, a sve kako bi realizirali zajedničke projekte na zahtjevnjem i na većem nivou.

NOSITELJI:

Savjet.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za poslove Županijske skupštine, savjeti mladih.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Suradnja i konzultiranje između osnovanih savjeta mladih u provođenju programa, projekata i aktivnosti radi ostvarenja zajedničkog interesa.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj realiziranih suradnji između Savjeta i ostalih savjeta mladih.

5.1.6. *POTICATI SURADNU UDRUGA MLADIH I ZA MLADE*

Unapređenje rada s mladima, suradnjom organizacija civilnog društva i donositelja odluka.

U jedinicama lokalne samouprave premalo je udruga koje zajednički surađuju i preslabu je njihova povezanost te iste djeluju samostalno, neke od njih zatvorene su prema javnosti.

Upravo zajedničkom suradnjom udruga mladih i za mlade s javnim institucijama i jedinicama lokalne samouprave lakše mogu ostvariti sredstva za financiranje svojih programa.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje, Savjet za razvoj civilnog društva Koprivničko-križevačke županije.

SURADNICI:

Savjet, udruge mladih i za mlade, jedinice lokalne samouprave, savjeti mladih.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Redovito odazivanje sjednicama Savjeta za razvoj civilnog društva Koprivničko-križevačke županije.

Redovito sastajanje vodstva svih udruga civilnog društva, aktivnim razgovorima o problemima i mogućim projektima, dovelo bi i do većih

zajedničkih projekata i aktivnosti na obostrano zadovoljstvo.

Povezivanje udruga za mlade u zajedničkim projektima i aktivnostima.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj sjednica Savjeta za razvoj civilnog društva kojima su prisustvovali članovi Savjeta te predstavnici udruga mladih.

Broj zajedničkih suradnji.

Zajedničkim djelovanjem udruga mladih i za mlade postignuti veći rezultati i projekti, veća informiranost o udrugama civilnog društva.

5.1.7. *SUDJELOVANJE SJEDNICAMA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE*

Predsjednik Županijske skupštine dostavlja poziv s pripadajućim materijalima za održavanje sjednice Županijske skupštine predsjedniku Savjeta u istom roku kao i članovima Županijske skupštine.

NOSITELJI:

Županijska skupština.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za poslove Županijske skupštine.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Redovito prisustvovanje sjednicama Županijske skupštine, uz aktivno uključivanje u raspravu o temama koje su od interesa za mlade.

Predlaganje Županijskoj skupštini donošenje odluka i drugih akata kojim se unapređuje položaj mladih na području Županije.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj održanih sjednica Županijske skupštine na kojima su prisustvovali predstavnici Savjeta.

Broj donesenih odluka, odnosno akata u koje su uvršteni prijedlozi Savjeta.

5.1.8. ODRŽAVANJE ZAJEDNIČKIH SASTANAKA S PREDSJEDNIKOM ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE I ŽUPANOM

Predsjednik Županijske skupštine po potrebi, a najmanje svaka tri mjeseca održava zajednički sastanak sa Savjetom. Sjednicama se mogu pozivati i drugi članovi Županijske skupštine te predstavnici drugih tijela Županije. Župan održava zajednički sastanak sa Savjetom po potrebi a najmanje svaka tri mjeseca.

NOSITELJI:

Savjet, Županijska skupština, župan.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za poslove Županijske skupštine.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Kvalitetna rasprava o pitanjima od interesa za mlade te o međusobnoj suradnji.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj održanih sastanaka s predsjednikom Županijske skupštine.

Broj održanih sastanaka s županom.

Inicijative proizašle kao rezultat suradnje tijela Županije i Savjeta.

5.1.9. PRAĆENJE SUDJELOVANJA MLADIH U IZBORIMA NA LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) RAZINI

Glavna namjera propisa kojima se uređuju pitanja vezana uz mlade je omogućavanje sudjelovanja mladih u odlučivanju o upravljanju javnim poslovima od interesa i značaja za mlade, aktivnog uključivanja mladih u javni život te informiranje i savjetovanje mladih u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Mladi izabrani kao nositelji političkih dužnosti trebali bi biti predstavnici mladih u procesima donošenja odluka te bi javnosti trebali postati dostupni ažurirani podaci o sudjelovanju mladih u procesima izbora.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za poslove Županijske skupštine.

SURADNICI:

Jedinice lokalne samouprave s područja Županije.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Pratiti statistički dobnu strukturu kandidata na kandidacijskim listama i rezultata kandidata na izborima za članove predstavničkih i izvršnih tijela Županije, odnosno njenih gradova i općina, dobne skupine mlađih do 30 godina.

Izraditi bazu podataka o udjelu mlađih kandidata na kandidacijskim listama i mlađih kandidata koji su izabrani u predstavnička i izvršna tijela Županije, odnosno njenih gradova i općina.

INDIKATORI PROVEDBE:

Izrađena baza podataka o udjelu mlađih kandidata na kandidacijskim listama te mlađih kandidata koji su izabrani u predstavnička i izvršna tijela Županije, odnosno njenih gradova i općina, s posebnim osvrtom na njihov spol.

5.1.10. JAČANJE KULTURE NENASILJA

Oblikovati mlade za aktivno građanstvo i nenasilje.

NOSITELJI:

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Koprivničko-križevačke županije.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za poslove Županijske skupštine, Savjet.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Sudjelovanje na sjednicama Povjerenstva za ravnopravnost spolova KKŽ. Sudjelovanje u aktivnostima Povjerenstva za ravnopravnost spolova KKŽ.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj sjednica kojima su članovi Savjeta prisustvovali.

Broj aktivnosti odrađenih u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova KKŽ.

5.1.11. SUDJELOVANJE MLADIH U AKTIVNOJ ZAŠTITI OKOLIŠA I PODIZANJU EKOLOŠKE SVIJESTI GRAĐANA

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za zaštitu okoliša i zaštitu prirode, jedinice lokalne samouprave, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije.

SURADNICI:

Komunalna poduzeća, nevladine udruge, nadležna inspekcija zaštite okoliša, obrazovne ustanove.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Informirati mlade o potrebama zaštite okoliša i svih njegovih sastavnica sa naglaskom na karakteristike područja Županije. Ujedno mlade aktivno uključiti u provođenje edukacija stanovništva i zainteresirane javnosti po pitanjima održivog gospodarenja otpadom (sortiranje, kompostiranje,..), kakvoće površinskih i podzemnih voda i sudjelovanje u održavanju javnih rasprava i dr. Promovirati formiranje, razvoj i funkcioniranje planiranog projekta „Zeleni telefon Koprivničko-križevačke županije“.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj provedenih edukacija mladih edukatora po pitanju zaštite okoliša.

Broj provedenih tribina, edukacija stanovništva u suradnji sa mladima, broj izdanih letaka/brošura, broj provedenih akcija čišćenja onečišćenih lokaliteta.

5.1.12. *SUDJELOVANJE MLAĐIH U AKTIVNOJ ZAŠTITI PRIRODE I PROMICANJU BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI*

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za zaštitu okoliša i zaštitu prirode, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području KKŽ, jedinice lokalne samouprave.

SURADNICI:

Turistička zajednica KKŽ, obrazovne institucije, nevladine udruge, ribolovna društva, sportska društva, udruge izviđača i druge nevladine udruge.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Informirati mlade o potrebama zaštite prirode i biološkim raznolikostima područja Koprivničko-križevačke županije. Uključiti mlade u edukaciju stanovništva i zainteresirane javnosti po pitanjima područja Ekološke mreže RH (NATURA 2000 područja) i zaštićenim prirodnim područjima. Sudjelovanje u promoviranju i aktivnoj prezentaciji prednosti navedenih prirodnih područja.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj provedenih edukacija mladih edukatora po pitanju zaštite prirode.

Broj provedenih tribina, edukacija stanovništva u suradnji sa mladima po pitanju promoviranja zaštićenih područja, broj izdanih letaka/brošura, broj sudjelovanja predstavnika mladih u sklopu provedbe pojedinih projekata iz zaštite prirode i prirodi bliskih predjela.

6. KULTURA I MLADI

Provedeno istraživanje pokazalo je kako mladi slobodno vrijeme provode najčešće surfajući internetom, družeći se sa prijateljima i obitelji, odmaraju, gledaju televiziju te se bave sportom, a najčešće izlaze u kafiće.

Puno rjeđe mladi odlaze u prirodu, na koncerte suvremene glazbe, u kino ili se bave nečime što im donosi dodatnu zaradu. Gotovo nikad mladi iz Županije ne posjećuju kazališta ili koncerte klasične glazbe. Također, pohađanje različitih tečajeva i seminara, aktivnost je koju mladi Županije rijetko prakticiraju.

Generalna percepcija mladih je kako u lokalnim zajednicama nema dovoljno sadržaja za mlađe te da oni koji postoje nisu zadovoljavajuće kvalitete, s druge strane mladi u većini slučajeva nisu upoznati s postojanjem i djelovanjem različitih organizacija za mlađe.

Kultura mladih ima dosta širok pojam koji obuhvaća razne umjetničke i kulturne djelatnosti u kojima mladi sudjeluju, uključuju se, promiču i kreiraju aktivnosti u kulturi.

Prema provedenom istraživanju o potrebama mladih Županije, mladi su naveli da im nedostaje kulturnih događaja za mlađe, mjesta za druženja, aktivnosti u kojima bi mladi mogli sudjelovati.

Uključivanje mladih u aktivno građanstvo danas je vrlo važno, a mnogim mlađima prvi korak u aktivno građanstvo predstavlja uključivanje u kulturne organizacije ili skupine mladih koje se bave određenim problemima, jer se na taj način upoznaju s određenim aktivnostima i tematikom.

Mladi obično imaju najviše slobodnog vremena i u interesu svake zajednice je da iskoriste njihovu kreativnu energiju u sudjelovanju života svoje lokalne zajednice.

Uključivanje mlađih u kulturu kao kreatora i izrađivača kulturnih aktivnosti, može ih potaknuti na izražavanje vlastite kreativne ideje, čime će razvijati svoju osobnost i osjećaj pripadnosti zajednici.

Za mlade ljudi iznimno je važno da imaju neorganizirano slobodno vrijeme i organizirano radno vrijeme, svaka mlađa osoba kreira svoje slobodno vrijeme i provodi po svojim željama i potrebama, dok organizirano radno vrijeme provodi u skladu s interesima organizirane djelatnosti.

Kultura značajno doprinosi formiranju osobe kao pojedinca i osjećaju pripadnosti osobe u zajednici, jer mlađi djeluju kao samostalni akteri u organiziranju kulturnih događaja i aktivnosti koji su od interesa za opće i javno dobro, a koji su dostupni drugim mlađima koji žele sudjelovati.

Bez pravog pristupa kulturnom životu mlađi nemaju jednake mogućnosti razvoja svojih društvenih i kulturnih veza.

Mlađi kroz sudjelovanje u aktivnostima u kulturi, kroz svoje sposobnosti za istraživanje, inovacije, inicijative stvaraju bitnu ulogu u njezinu stvaranju i razvoju.

Kultura je odraz svakog društva i na neki način jedan je od elemenata identiteta mlađih i područje vezano za njihovo razvijanje, komunikaciju s drugima, za njihovo usmjeravanje i afirmaciju.

Provedenim istraživanjem, utvrđeno je postojanje sljedećih problema u području kulture i mlađih na području Koprivničko-križevačke županije:

1. Manjak adekvatnih prostora primjerenih za aktivnosti mlađih,
2. Nedostatak dovoljno organiziranih sadržaja za mlađe,
3. Nedostatak informacija za mlađe koje se odnose na aktivnosti za mlađe,
4. Osnivanje centra za mlađe koji bi trebao sadržavati servisne informacije (stipendije, natječaji, tečajevi), koncerti i drugi glazbeni sadržaji, filmski sadržaji, radionice i drugi oblici razmjene znanja i iskustava,
5. Neprepoznavanje dobrovoljnog i dobromanjernog angažmana jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Mlađima je kao jedan od najvećih problema, manjak adekvatnih prostora za djelovanje i druženje, jer postojeći prostori koje dobivaju ili su neadekvatni, ili je težak put do njih ili ih jednostavno ne dobiju jer ih nema. Takve situacije otežavaju stvaranje udruga mlađih, udruženja mlađih i aktivnosti mlađih, djelovanje mlađih, a na kraju i mogućnost privlačenja

novih članova.

Sudjelovanje mladih u kreiranju i odlučivanju slobodnih aktivnosti mala je i nedostatna. Mogla bi biti veća i bolja, no kada mladi sudjeluju u stvaranju aktivnosti i počnu provoditi programe, često zbog nedostatne razvijenosti mehanizama jedinice lokalne i regionalne samouprave. Kod većine mladih uključenost u kreiranje sadržaja jenjava i mladi zauzimaju pasivan stav te imaju negativno mišljenje i više ne postaju zainteresirani za daljnji rad.

Za ubuduće trebali bi se voditi situacijom da jače i razvijenije udruge pomažu slabijima odnosno manjim udrugama, kako bi ih educirale i pomagale jedne drugima zbog zajedničkih suradnji, aktivnosti i projekata na obostrano zadovoljstvo.

Neki od ciljeva su pridonijeti razvoju kulturnog obrazovanja mladih ljudi, poticati mlade na samoorganiziranje u programe kulture, sporta i drugih oblika organiziranog slobodnog vremena.

6.1. POPIS MJERA

Redni broj:	Naziv mjere
6.1.1.	Poticati i obavještavati mlade o upisima u kulturne udruge, seminare i radionice u kulturi
6.1.2.	Poticati programe i projekte koji promoviraju rad lokalnih mladih umjetnika
6.1.3.	Poticati sustav informiranja učenika o školskim i izvannastavnim aktivnostima
6.1.4.	Poticati osnivanje klubova za mlade

6.1.1. *POTICATI I OBAVJEŠTAVATI MLADE O UPISIMA U KULTURNE UDRUGE, SEMINARE I RADIONICE U KULTURI*

Sudjelovanje mladih u kulturi jedan je od elemenata identiteta društva i iznimno područje njihovog prepoznavanja o tome, što je njihov interes i stil života. Mladi nisu dovoljno upoznati s djelovanjem kulturnih udruga u njihovoj zajednici pa je potrebno da se putem raznih kulturnih manifestacija

i udruge zajedno druže, upoznaju druge mlade s istim interesima te na taj način ispunjeno provode vrijeme.

Kultura mlađih je širok pojam koji obuhvaća različite kulturne i umjetničke djelatnosti u kojima mlađi sudjeluju.

Mlađi bi sudjelovali u nekim kulturnim udruženjima, ali velik broj mlađih je nedovoljno informirano ili nisu uopće informirani koje kulturne udruge djeluju u našoj lokalnoj zajednici, a u kojima mogu sudjelovati na svom području, u svojoj zajednici.

Škole treba poticati na suradnju s udruženjima mlađih i za mlađe koje se bave organiziranim korištenjem slobodnog vremena, posebno kulturom, zabavom, promicanjem zdravog načina života, kreativnim i volonterskim radom, neformalnim oblicima obrazovanja, sportom i slično.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za kulturu.

SURADNICI:

Udruge mlađih i za mlađe s područja kulture, jedinice lokalne samouprave, Zajednica kulturno-umjetničkih udruženja, Kulturno vijeće Koprivničko-križevačke županije, kulturna vijeća jedinica lokalne samouprave s područja Županije.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Upoznati mlađe sa djelovanjem kulturnih udruženja u lokalnoj zajednici te područjem njihova djelovanja.

Poticati radionice sa predstvincima raznih kulturnih udruženja, plesnih, glazbenih, umjetničkih, a kako bi predstavile svoj rad, djelovanja i aktivnosti u udruzi.

Organizirati radionice na kojima će se mlađi upoznati s kulturnim sadržajima u našoj lokalnoj zajednici.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj mlađih koji su se uključili u kulturne udruženje u svojoj zajednici.

Mlađi koji su se zainteresirali na radionicama za udruženje, za kulturne manifestacije koje ih privlače i priključili se kulturnim udruženjima te zajedno djeluju.

Zadovoljni mladi koji mogu svoje slobodno radno vrijeme kvalitetno iskoristiti.

6.1.2. *POTICATI PROGRAME I PROJEKTE KOJI PROMOVIRAJU RAD LOKALNIH MLADIH UMJETNIKA*

Mladi umjetnici su zbog nedostatka potpore često prepušteni sami sebi te se često događa da zbog nedovoljne potpore i nerazumijevanja lokalne jedinice, odustaju od svojih potencijala ili ih ne razviju do kraja.

Mladi umjetnici svojim radom i djelovanjem, ne promoviraju samo sebe, već i kompletну lokalnu zajednicu i svojim radom služe na ponos zajednici i zato je iznimno važno da im lokalna zajednica pomogne u njihovom razvoju.

NOSITELJI:

Muzejske ustanove, knjižnice, pučka učilišta, glazbene i umjetničke škole, jedinice lokalne samouprave s područja Županije.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za kulturu, Savjet, udruge mladih i za mlade, ustanove s područja kulture, škole s područja Županije.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Poticati sustav skrbi o mladim umjetnicima od strane lokalnih jedinica, na način da im osiguraju prostore za izložbu i predstavljanje svojih radova. Informiranje o mogućnostima financiranja projekata iz EU. Sufinanciranje sudjelovanja u raznim edukacijama i festivalima.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj održanih festivala umjetnika.

Mladi umjetnici neopterećeni zbog nedostatka podrške od strane lokalne jedinice te svojim radom služe na ponos zajednici.

6.1.3. *POTICATI SUSTAV INFORMIRANJA UČENIKA O ŠKOLSKIM I IZVANNASTAVNIM AKTIVNOSTIMA*

Učenici nisu dovoljno informirani o funkciranju školskih i izvannastavnih aktivnosti te se zbog toga i rijetko u njih uključuju. Stoga je bitno da mladi budu informirani o različitim aktivnostima koje se provode u njihovoj zajednici kako bi u istima mogli aktivno sudjelovati.

NOSITELJI:

Škole s područja Županije.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje i kulturu, savjeti mladih, udruge mladih i za mlađe, kulturne udruge, jedinice lokalne samouprave.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Cilj je informirati profesore, udruge, savjete mladih, putem knjižnica, letcima, plakatima, medijima i radionicama o svim školskim i izvannastavnim aktivnostima koje se provode u njihovoj zajednici kako bi u istima mogli sudjelovati.

Početkom školske godine organizirati u školama Sajam udruga, gdje bi udruge mladih i za mlađe, učenicima predstavile svoj program, a sve kako bi dobili ideje o kvalitetnim načinima provođenja slobodnog vremena.

INDIKATORI PROVEDBE:

Povećanje broja sudjelovanja mladih u školskim i izvannastavnim aktivnostima.

Broj održanih sajmova udruga.

6.1.4. *POTICATI OSNIVANJE KLUBOVA ZA MLADE*

Klubovi za mlađe su prostori gdje mladi ljudi za sebe i za druge mlađe osmišljavaju različite tipove sadržaja. To je prostor gdje se afirmiraju potrebe i želje mladih ljudi koji žive u određenoj zajednici i žele koristiti taj prostor te su sami odgovorni za njega.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje i kulturu.

SURADNICI:

Udruge mladih i za mlade, savjeti mladih, jedinice lokalne samouprave.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Gradovima i općinama s područja Županije preporučiti osnivanje klubova za mlade na lokalnoj razini.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj osnovanih klubova za mlade.

7. MLADI U EUROPSKOM I • GLOBALNOM OKRUŽENJU

Mnogobrojne države članice Europske unije istaknule su kako je upravo Vijeće Europe idealna platforma za razvoj novih načina uključivanja mladih u društvene procese i u procese donošenja odluka koje ih se izravno tiču.

Napori Vijeća Europe rezultirali su sljedećim mehanizmima:

Joint Council (Uprava za mlade i sport) stavlja predstavnike ministarstava zaduženih za mlade i predstavnike organiziranog sektora mladih u ravnopravni položaj sudonositelja odluka o kompletnoj politici za mlade Vijeća Europe i to od faze postavljanja dnevnog reda i prioriteta, resursa te praćenja i naposljetku vrednovanja.

Poznata su i dva Europska centra za mlade u Strasbourg i Budimpešti. Centri omogućuju mladima koji teže međunarodnoj i međusektorskoj suradnji, iniciranje zajedničkih projekata.

Europska zaklada za mlade (European Youth Foundation) osnovana je 1972. godine u Strasbourg s ciljem davanja finansijske podrške projektima nacionalnih i međunarodnih organizacija mladih.

Vijeće Europe je od 1997. godine pokrenulo i sustav dobrovoljne revizije institucionalne strukture i procesa politika za mlade na nacionalnoj razini. Takvoj se reviziji dosad podvrgnulo 16 zemalja članica, želeći tako dokazati svoju prednost u ulaganje i osnaživanje mladih.

Na Osmoj konferenciji ministara zaduženih za mlade iz zemalja članica Vijeća Europe, donesen je ključni referentni dokument koji određuje područja djelovanja Vijeća Europe u polju politike za mlade pod nazivom *Budućnost politike za mlade Vijeća Europe: AGENDA 2020.* U njemu su kao prioriteti za naredno desetogodišnje razdoblje (2010.-2020.) istaknuta

sljedeća područja:

Ključni referentni dokument Vijeća Europe u polju politika za mlade određuje sljedeća područja djelovanja:

- a) Ljudska prava i demokracija,
- b) Zajednički život u raznolikim društvima,
- c) Socijalno uključivanje mladih ljudi.

Isti dokument razrađuje čitav niz instrumenata Vijeća Europe raspoloživih sektoru mladih, i to u područjima:

- a) Razvoja politike za mlade i suradnje,
- b) Razvoja omladinskog rada, obrazovanja i neformalnog treninga,
- c) Razvoja istraživanja o mladima.

7.1. POPIS MJERA

Redni broj:	Naziv mjere
7.1.1.	Osigurati informacije o mogućnostima koje nudi Europska iskaznica za mlade
7.1.2.	Osigurati informacije mladima vezano za studensku razmjenu u inozemstvo
7.1.3.	Osigurati informacije o mogućnostima mladih o korištenju EU fondova
7.1.4.	Poticati edukaciju mladih za pripremu i provedbu EU projekata

7.1.1. OSIGURATI INFORMACIJE O MOGUĆNOSTIMA KOJE NUDI EUROPSKA ISKAZNICA ZA MLADE

U tridesetak europskih zemalja provodi se projekt Europske iskaznice za mlade, dok je Hrvatska pri začelju po broju mladih koji posjeduju ovu

iskaznicu (prema podacima Ministarstva socijalne politike i mlađih broj se u prosjeku kreće između 3 i 4 tisuće mlađih).

Europska iskaznica za mlađe nastoji povećati mobilnost mlađih Europskih ljudi.

NOSITELJI:

Savjet.

SURADNICI:

Savjeti mlađih, škole s područja Županije, udruge mlađih i za mlađe, ministarstva, Agencija za mobilnost.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Osigurati radionice o upoznavanju s mogućnostima koje nudi Europska iskaznica za mlađe.

INDIKATORI PROVEDBE:

Povećanje broja mlađih koji posjeduju Europsku iskaznicu za mlađe.

**7.1.2. OSIGURATI INFORMACIJE MLADIMA VEZANO
ZA STUDENTSKU RAZMJENU U INOZEMSTVO**

Mlađi bi željeli putovati u inozemstvo preko razmjene studenata, no često su u nemogućnosti ili su u neznanju s kojom institucijom moraju stupiti u kontakt, kako bi se informirali. Važno je da se radi o odgovornoj instituciji kako bi sve prošlo sigurno i transparentno.

Samim time potrebno je uputiti mlađe na odgovorne osobe koje im mogu dati sve potrebne informacije vezane uz njihova pitanja.

NOSITELJI:

Obrazovne institucije s područja Županije, vijeća učenika.

SURADNICI:

Jedinice lokalne samouprave, savjeti mlađih, studentske udruge, udruge mlađih i za mlađe, potporne institucije, Agencija za mobilnost.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Poticati radionice sa stručnim osobama koje rade na razmjeni studenata u inozemstvo i posjeduju sva potrebna znanja i iskustva, te sa studentima koji su sudjelovali u razmjennama, kako bi govorili o svojim iskustvima, mogućnostima mobilnosti tijekom studija, ali i o oprezu.

Edukacija o pisanju projekata za razmjenu studenata.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj osoba koji će se odlučiti na razmjenu.

Osobe koje će dobiti potrebne informacije vezane uz razmjenu studenata.

7.1.3. OSIGURATI INFORMACIJE O MOGUĆNOSTIMA MLADIH O KORIŠTENJU EU FONDOVA

Mlade treba upoznati s važnim finansijskim instrumentima Europske unije za mlade i o novčanim sredstvima koja su im stavljeni na raspolaganje prilikom korištenja tih instrumenata od kojih su Erasmus +, Europski socijalni fond, Erasmus za poduzetnike, Kreativna Europa i Erasmus sport.

Mladima treba omogućiti potrebne informacije kako da iskoriste sredstva i na koje sve načine mogu biti nositelji projekata i krajnji korisnici sredstava.

NOSITELJI:

„PORA“ Razvojna agencija Podravine i Prigorja, LAG Podravina, LAG Prigorje.

SURADNICI:

Ministarstvo socijalne politike i mladih, jedinice lokalne samouprave, savjeti mladih, udruge mladih i za mlade, potporne institucije.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Pozvati na radionice iskusne stručnjake iz područja fondova EU, a koji će primjerima dobre prakse upoznati studente i druge zainteresirane mlade o mogućnostima financiranja projekata studentskih udruga iz sredstava EU fondova te mogućnostima financiranja različitih drugih aktivnosti.

INDIKATORI PROVEDBE:

Informiranost i približavanje dostupnosti informacija mladima o mogućnostima korištenja EU fondova i pomoći prilikom pisanja projekata.

Broj mladih koji koriste pomoći EU projekata.

7.1.4. *POTICATI EDUKACIJU MLADIH ZA PRIPREMU I PROVEDBU EU PROJEKATA*

Ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju i raspoloživost sredstava iz fondova Europske unije, otvara mladima mogućnost da svoje aktivnosti i projekte financiraju tim sredstvima. Prepostavaka za to je svakako educiranost mladih o pripremi i provedbi projekata financiranih iz fondova Europske unije. Jednako tako ta znanja daju mogućnost mladima da postanu nositelji razvojnih aktivnosti i promotori korištenja sredstava fondova EU u svojim sredinama.

NOSITELJI:

„PORA“ Razvojna agencija Podravine i Prigorja.

SURADNICI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za međunarodnu suradnju, LAG Podravina, LAG Prigorje.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Organizacija edukativnih radionica za studente i mlade na temu pripreme i provedbe projekata iz fondova EU na kojima će sudionici stjecati teoretska i praktična znanja o pripremi, pisanju i provedbi projekata financiranih iz fondova EU.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj održanih edukacija za pripremu i provedbu EU projekata za mlade.

Broj mladih koji su prošli edukacije o pisanju i provedbi EU projekata.

Broj napisanih i prijavljenih projekata.

8. VOLONTERSKE AKTIVNOSTI

Volontiranje postoji otkada i sama potreba za pomoći drugim ljudima, bila to pomoć finansijska, savjetodavna, pomoć u naturi, pomoć davanja usluga.

Volonterski rad je aktivnost koju pojedinac obavlja bez ikakve materijalne naknade pomažući na taj način drugima bez ikakvih protuusluga ili aktivnosti, već iz čistog zadovoljstva i spoznaje da će se mladi čovjek bolje osjećati ako drugome pomogne. Za volontiranje je potrebna slobodna volja pojedinca koji je odlučio volontirati za društveno korisni rad, ukoliko je ta volja ili aktivnost nametnuta, ta aktivnost više se ne može zvati volonterska aktivnost.

Putem volonterskog rada mladi stječu iskustva i vještine koje potom koriste u svakodnevnom životu, a ujedno svoje slobodno vrijeme provode na pozitivan način. Naime, putem volontiranja se ostvaruje komunikacija između mlađih volontera i osoba kojima je potrebna pomoć, a sve kroz pojedince koji su spremni odvojiti svoje dragocjeno vrijeme, trud, sposobnosti za pomaganje drugima.

Mladi su važan element svakog društva jer upravo oni donose promjene koje su ponekad potrebne, a pružanjem mladima mogućnosti da volontiraju, kako unutar svoje lokalne zajednice pa tako i izvan nje, to djeluje na njihov osobni i društveni razvoj te ih se osposobljava da pomažu drugima kojima je potrebno i da budu aktivni unutar lokalne zajednice na obostrano zadovoljstvo.

Volontiranje u obliku davanja usluga uglavnom je vezano uz organizirane aktivnosti putem institucija, udruga, koje u većim oblicima i obimima pomoći pokušavaju pomoći pojedincima kojima je potrebna pomoć

volontera. Ovakvim oblikom volontiranja pruža se pomoć, primjerice u bolnicama, domovima za djecu, domovima za stare i nemoćne i slično.

Mladi kroz sudjelovanje u volonterskim aktivnostima doprinose poboljšanju života u zajednici, dobivaju osjećaj odgovornosti za zajednicu i cijeli niz vrijednosti, postaju tolerantniji, solidarniji, javlja se osjećaj zajedništva, razumijevanje za druge te osobni i društveni razvoj. Obavljanjem volonterskih aktivnosti mladi se bave u svoje slobodno vrijeme, aktivnostima koje smatraju da su njima važne i koje su odabrali svojom voljom.

Volonterske aktivnosti provode se kroz organizacije civilnog društva, udruge i ustanove zdravstvene i socijalne skrbi, koje na ovaj način podižu kvantitetu i kvalitetu svojih aktivnosti i usluga.

Koncept volonterskog rada i pomaganja još uvijek nije u potpunosti zaživio među mladima, jer su mladi slabo informirani o volontiranju, mjestima na kojima mogu volontirati, što uopće znači volontiranje i gdje mogu dobiti sve potrebne informacije vezane uz volontiranje.

Prema istraživanju Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva iz 2005. godine u Republici Hrvatskoj volontira samo 5% stanovništva. Iz priloženog podatka vidi se kako mladi nemaju naviku volontirati, stoga se mora utjecati na mlade da se to promjeni, kako bi postali senzibilni i osjetljivi prema onima kojima je potrebna pomoć.

8.1. POPIS MJERA

Redni broj:	Naziv mjere
8.1.1.	Poticati i razvijati kulturu volontiranja mlađih
8.1.2.	Upoznati mlade volontere sa Europskom volonterskom službom
8.1.3.	Upoznati mlade s radom volonterskih centara na području Županije

8.1.1. *POTICATI I RAZVIJATI KULTURU VOLONTIRANJA MLADIH*

Mladi zbog neinformiranosti i neznanja često ne sudjeluju u volonterskom radu.

Budući u volonterskom radu nema nagrađivanja i vrednovanja, nego je to više radi vlastitog osjećaja zadovoljstva zbog pomaganja drugima, mnogi mladi zato i ne sudjeluju u volontiranju te stoga treba razvijati kulturu volontiranja.

NOSITELJI:

Upravno tijelo KKŽ nadležno za obrazovanje i kulturu.

SURADNICI:

Udruge mladih i za mlađe, volonteri, udruge volontera, jedinice lokalne samouprave.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Informirati mlađe ljude o volontiranju, o mjestima gdje mogu volontirati te ih pozvati da na jedan dan, pomažući starijim volonterima, upoznaju osobe kojima je potrebna pomoć i što to zapravo znači volontirati. Edukacija volontera.

INDIKATORI PROVEDBE:

Mladi koji su odlučili volontirati u svojoj zajednici i pomagati drugima.

Mladi koji su zadovoljni znajući da su pomogli i usrećili nekoga u svojoj zajednici.

8.1.2. *UPOZNATI MLADES EUROPSKOM VOLONTERSKOM SLUŽBOM*

Osoba koja želi volontirati u inozemstvu, mora prvo pronaći organizaciju u kojoj želi volontirati (Hostorganisation), a zatim organizaciju koja šalje volontera (Sendingorganisation). Organizacija pošiljatelj zadužena je za pripremu volontera prije odlaska na službu te za stalni kontakt s organizacijom domaćinom.

Zajednički organizacija domaćin i organizacija pošiljatelj s volonterom, se dogovaraju oko službe, zadatka volontera u inozemstvu, kao i oko raspodjele finansijskih sredstava. Jedna od organizacija preuzima odgovornost za projekt te ga potom prijavljuje nadležnoj nacionalnoj agenciji.

NOSITELJI:

Volonterski centri s područja Županije, „PORA“ Razvojna agencija Podravine i Prigorja, LAG Podravina, LAG Prigorje.

SURADNICI:

Ministarstvo socijalne politike i mladih, jedinice lokalne samouprave, udruge mladih i za mlade, mreža volonterskih centara, Europska volonterska služba.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Informirati i upoznati mlade putem edukacija od strane stručnjaka koji se bave volonterima u inozemstvu i s Europskom volonterskom službom.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj volontera koji žele volontirati u inozemstvu.

8.1.3. *UPOZNATI MLADE S RADOM VOLONTERSKIH CENTARA NA PODRUČJU ŽUPANIJE*

Volonterski centri osnivaju se s ciljem povezivanja građana s udrugama, ustanovama odnosno inicijativama koje trebaju volontersku podršku.

Na području Županije trenutno su osnovana dva centra i to Volonterski centar Koprivničko-križevačke županije i Volonterski centar Koprivnica.

NOSITELJI:

Savjet.

SURADNICI:

Volonterski centar Koprivničko-križevačke županije, Volonterski centar Koprivnica, udruge mladih i za mlade.

PREPORUČENE AKTIVNOSTI:

Održavanje edukacija na kojima će se zainteresirani upoznati s radom volonterskih centara na području Županije s posebnim naglaskom na programe volontiranja različite tematike.

INDIKATORI PROVEDBE:

Broj održanih edukacija.

Broj osoba koje su se uključile u rad volonterskih centara.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

KLASA: 021-06/13-03/6

URBROJ: 2137/1-01/03-15-20

Koprivnica, 5. svibnja 2015.

PREDSJEDNIK:
Damir Felak, dipl. ing., v.r.

O RGANIZACIJE OD ZNAČAJA ZA MLADE

MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH / www.mspm.hr.

Uvažavajući mlade kao skupinu od osobite važnosti za razvoj društva, Vlada Republike Hrvatske je, svojim programskim djelovanjem i osnivanjem Ministarstva socijalne politike i mladih, otvorila prostor za stvaranje boljih uvjeta u ostvarivanju njihovih prava, zadovoljavanju potreba te aktivnog sudjelovanja u društvu na državnoj i lokalnoj razini.

Ministarstvo socijalne politike i mladih, u svrhu podizanja kvalitete života mladih te jasnog i dugoročnog opredjeljenja u stvaranju socijalnih, obrazovnih, odgojnih, kulturnih, materijalnih i ostalih uvjeta za trajnu dobrobit mladih te njihovo aktivno, potpuno i odgovorno sudjelovanje u društvenoj zajednici, izrađuje prijedloge zakona, strategija i drugih akata, kreira javne politike za mlade te provodi mjere sukladno propisima i nacionalnim dokumentima.

AGENCIJA ZA MOBILNOST I PROGRAME EU / www.ampeu.hr.

Agencija za mobilnost i programe Evropske unije (ampeu) javna je ustanova koja provodi i promovira programe Evropske unije u području obrazovanja, znanosti i mladih. Agencija je usmjerenica podizanju kvalitete sustava prvenstveno njegovom internacionalizacijom, odnosno jačanjem instrumenata mobilnosti u svrhu učenja i usavršavanja, što čini njezinu misiju.

AISEC / wwwaiseczagreb.hr.

AISEC je najveća svjetska studentska organizacija, osnovana 1948. godine, koja studentima kroz praktičan rad daje priliku razviti svoje potencijale kako bi imali pozitivan utjecaj na društvo i zajednicu. Najveća i najrasprostranjenija studentska udruga u svijetu i u Hrvatskoj: 105 zemalja, te preko 300 članova širom Hrvatske.

Usmjerili su se na nekoliko područja, a to su:

- Cjelokupna društvena odgovornost koja se odnosi na to da će AISEC razviti društveno-obzirne liderske vještine koji su u mogućnosti iskazati odgovornost sa svim dijelovima zajednice,
- Kulturno razumijevanje je baza za projektiranje interakcije i priznavanje različitosti između pojedinaca različitih kultura,
- Kroz poduzetništvo i projekte AISEC otvara mogućnosti za pojedince da budu kreativni i da djeluju proaktivno,
- Visoko školstvo i znanje podrazumijeva da razvijamo pojedince koji prakticiraju aktivno učenje, tj. ono učenje koje se bazira na iskustvu i traje doživotno.

BEST ZAGREB / www.best.hr.

BEST Zagreb je volonterska i neprofitna studentska udruga koja studentima sveučilišta u Zagrebu pruža mogućnost dodatnog stručnog obrazovanja, kontakta s budućim poslodavcima, rada u međunarodnim timovima, upoznavanje i razumijevanje europskih kultura te razvijanje tolerancije i usavršavanje organizacijskih vještina. Udruga broji preko 200 članova.

EUROPSKI PARLAMENT MLAĐIH / www.eyp.hr.

Europski parlament mladih Hrvatske (EPMH) je nevladina i neprofitna udruga čiji je cilj poticanje mladih na aktivno sudjelovanje u društvenim procesima. Udruga je osnovana 1994. godine, kao nacionalni ogranknik europske organizacije European Youth Parliament (EYP), koja čini jedinstven forum za mlađe i jedna je od najvećih platformi za političku

debatu, međukulturene susrete i razmjenu ideja mlađeži u Europi. Kroz tu udrugu, simuliranjem rada u odborima Europskog parlamenta, mlađi imaju priliku aktivno sudjelovati u oblikovanju zajedničke budućnosti.

HSA HRVATSKA STUDENTSKA ASOCIJACIJA / www.hsa.hr.

Hrvatska studentska asocijacija (HSA) neprofitna je studentska udruga, osnovana na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu 1992. godine.

Glavni ciljevi Hrvatske studentske asocijacije su:

- Zaštita prava i interesa studenata, te bolja i sveobuhvatna informiranost svih članova akademske zajednice,
- Umrežavanje studenata i članova udruge međusobno, te umrežavanje sa drugim udrugama i organizacijama u RH i svijetu,
- Omogućuje stjecanje dodatnih znanja i vještina prilikom studija,
- Razvijanje etičnosti, samosvijesti i emocionalne inteligencije kod studenata.

MREŽA MLADIH HRVATSKE / www.mmh.hr.

Mreža mladih Hrvatske razvija javne politike za mlađe kroz informiranje, javno zagovaranje, tematsko umrežavanje, međunarodnu suradnju, podupiranje razvoja organizacija mladih i partnerstvo s institucijama vlasti.

Mreža mladih Hrvatske svoje djelovanje temelji na demokratskom odlučivanju i javnom djelovanju, otvorenosti prema svim zainteresiranim organizacijama i inicijativama mladih i za mlađe, poštivanju integriteta i samostalnosti svojih članica, potpori lokalnim inicijativama mladih i za mlađe, izgradnji odgovornog partnerstva s drugim zainteresiranim udrugama, ustanovama i tijelima državne uprave i samouprave, afirmaciji mladih te njihova interesa i potreba, promicanju tolerancije i međusobnog uvažavanja u društvu, zaštititi ljudskih prava i nacionalnih manjina, promicanju zdravih stilova života, jačanju samosvijesti i interesa mladih za aktivno i odgovorno sudjelovanje u društvu i javnom odlučivanju.

EUROPEAN INTERDISCIPLINARY ASSOCIATION FOR THERAPY WHITH CHILDREN & YOUNG PEOPLE / www.eiatcyp.eu.

EIATCYP je udruga koja podržava i promiče suradnju djece i mladeži različite dobi jačanjem obrazovanja, učenja i stručnosti kroz angažman u inovativnim projektima sa stručnjacima, promociju i razvoj učinkovitijih sustava i modela interdisciplinarnog rada i komunikacije, evoluciju znanja i istraživanja učinkovitosti terapijskog rada s djecom i mladima, te suradnju s nacionalnim, europskim i međunarodnim tijelima poput UNESCO-a s ciljem zaštite ljudskih prava.

EUROPEAN STUDENTS FORUM / www.aegee.org.

AEGEE (Association des Etats Généraux des Etudiants de l'Europe/Europski studentski forum) jest studentska organizacija koja promiče suradnju, komunikaciju i integraciju među mladim ljudima diljem Europe. AEGEE je otvorena za studente svih fakulteta i disciplina te kao takva danas broji 13000 članova. Osnovana je 1985. godine u Parizu s ciljem ujedinjavanja „Europe u praksi“.

Riječ je dakle o tome da učlanjeni volonteri iz 40 uključenih zemalja mogu zajedno surađivati na različitim projektima, seminarima, tečajevima, konferencijama, razmjenama, ljetnim sveučilištima te CaseStudy putovanjima. Poticanjem putovanja, mobilnosti i zajedničkoj izradi projekata i rasprava, AEGEE pokušava prevladati sve nacionalne, kulturne i etičke podjele.

ERASMUS STUDENT NETWORK / www.esn.org.

ESN je jedna od vodećih Europskih studentskih udruga koja je osnovana 1990. godine. Djeluje na tri razine: lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj. Ona podržava razvoj i razmjenu studenata različitih razina, te pružanje interkulturnog iskustva i onih studenata koji nisu u mogućnosti otići u inozemstvo („Internacionalizacija kod kuće“).

ESN između ostalog pruža informacije o programima mobilnosti te potiče studente na studiranje u inozemstvo.

Europska unija ulaže 14,7 milijardi eura u Erasmus+, program EU-a za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport za razdoblje 2014. – 2020. Erasmusom+ nastoje se povećati mogućnosti zapošljavanja i osobni razvoj mlađih ljudi, omogućuje im se učenje i aktivnosti za mlade kako bi stekli vještine koje su im potrebne za tržište rada.

EUROPEAN FREE ALLIANCE YOUTH

/ europeanfreeallianceyouth.wordpress.com.

Riječ je o organizaciji koja se sastoji od članova koji pripadaju raznim organizacijama, pokretima ili političkim strankama s ciljem očuvanja i promicanja kulturne, jezične i nacionalne raznolikosti Europe. Organizacija je osnovana 2000. godine.

Cilj joj je utjecanje na svijest mlađih ljudi o raznolikosti Europe, te omogućavanje sudjelovanja u aktivnostima koje promiču tu raznolikost. EuropeanFreeAllianceYouth se nuda poticanju i promicanju poštovanja među mladima različitih europskih kulturnih, jezičnih i etičkih bogatstva pružajući im mogućnost da podjele svoja iskustva, osjećaje i stajališta.

Literatura:

- Ustav Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 05/14.),
- Nacionalni program djelovanja za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine,
- Zakon o savjetima mladih („Narodne novine“ broj 41/14.),
- Istraživanje Euroatlantskog kluba Hrvatske „Istraživanje potreba mladih u Koprivničko-križevačkoj županiji“,
- Istraživanje Obiteljskog centra Koprivničko-križevačke županije „Istraživanje interesa, potreba i društvene uključenosti mladih u lokalnoj zajednici“,
- Županijska razvojna strategija Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2011.-2013. godine,
- Županijski program djelovanja za mlade od 2009.-2011. godine Varaždinske županije,
- Gradska program djelovanja za mlade Grada Lepoglave (2007.),
- Program djelovanja za mlade na području Zagrebačke županije od 2012.-2015. godine,
- Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije od 2012. godine do 2016. godine,
- Studija o mladima za mlade „Sudjelovanje mladih u razvoju politike za mlade“,
- Publikacija “Mladi između obrazovanja i zapošljavanja: isplati li se školovati?”, 2009.

Internet stranice:

<http://www.mobilnost.hr/index.php?id=627>

http://www.mmh.hr/files/ckfinder/files/MMH_bilten2.pdf

<http://www.vcst.info/o-volonterskom-radu/o-volonterstvu/48-istrazivanja-volonterstvo>

<http://www.europski-fondovi.eu/vijesti/najava-doga-anja-predstavljanje-garancija-za-mlade>

http://www.undp.hr/upload/file/231/115824/FILENAME/Nakon_skole_web.pdf

Više informacija:

Koprivničko-križevačka županija
www.kckzz.hr

Županijski savjet mladih Koprivničko-križevačke županije
www.kckzz.hr/category/zupanijska-skupstina/savjet-mladih/